

నవతెలంగాణ

7 ఫిబ్రవరి 2021

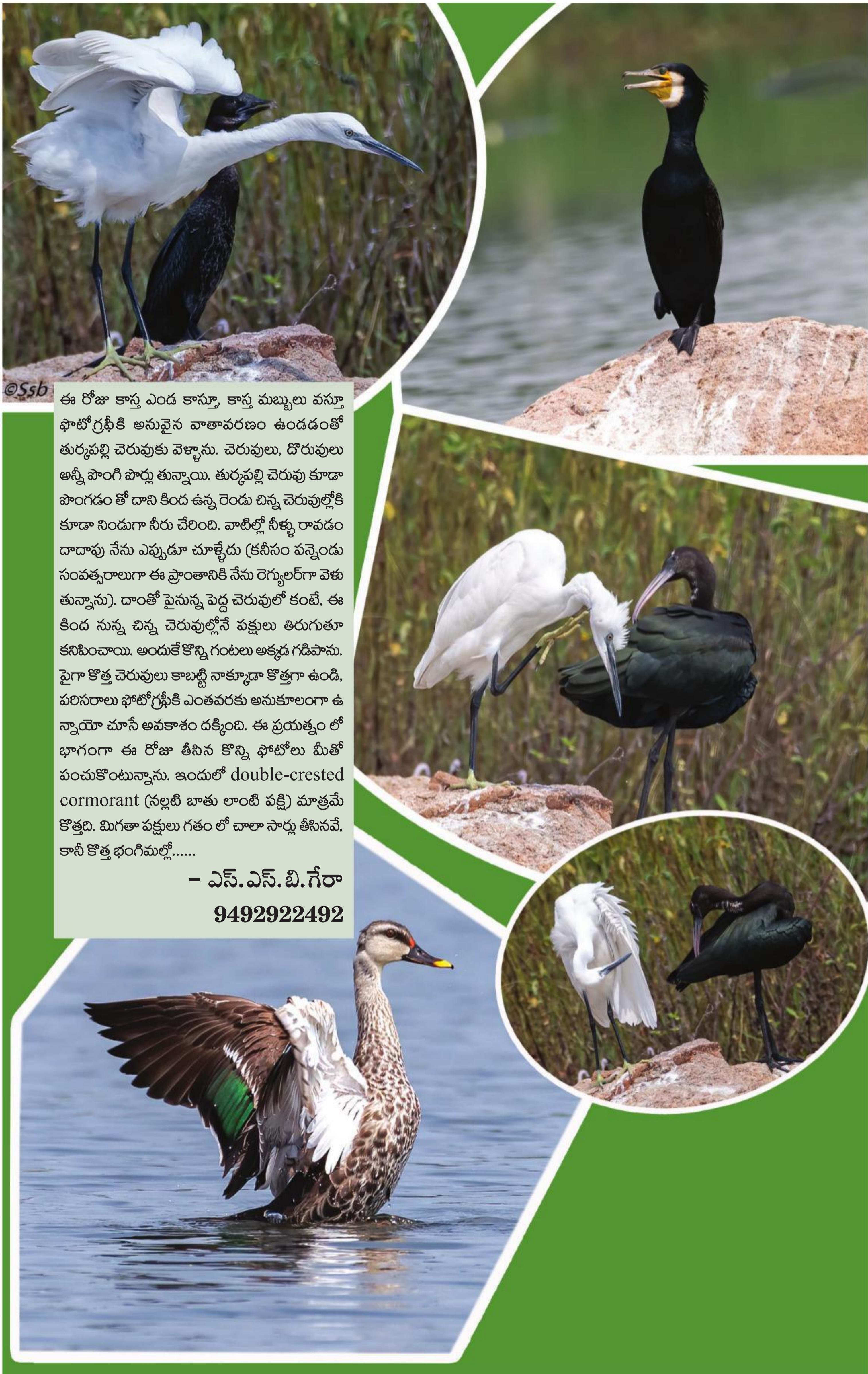
ఆదివారీ దర్శం

కాగోళు జాతర

టీకావరణం

©SSb

ఈ రోజు కాస్త ఎండ కాస్తూ, కాస్త మబ్బులు వస్తూ ఫోటోగ్రఫీకి అనువైన వాతావరణం ఉండడంతో తుర్కప్పల్ని చెరువుకు వెళ్లాను. చెరువులు, దొరువులు అస్త్రి పొంగి పొర్లు తున్నాయి. తుర్కప్పల్ని చెరువు కూడా పొంగడం తో దాని కింద ఉన్న రెండు చిన్న చెరువుల్లోకి కూడా నిండుగా నీరు చేలించి. వాటిల్లో నీళ్ళు రావడం దాదాపు నేను ఎప్పుడూ చూచేదు (కనీసం పశ్చండు సంపత్సరాలుగా ఈ ప్రాంతానికి నేను రెగ్యులర్గా వెళు తున్నాను). దాంతో పైనున్న పెద్ద చెరువులో కంటే, ఈ కింద నున్న చిన్న చెరువుల్లోనే పక్కలు తిరుగుతూ కనిపించాయి. అందుకే కొన్ని గంటలు అక్కడ గడిపాను. పైగా కొత్త చెరువులు కాబట్టి నాకూడా కొత్తగా ఉండి, పరిసరాలు ఫోటోగ్రఫీకి ఎంతవరకు అనుకూలంగా ఉన్నాయో చూసే అవకాశం దక్కించి. ఈ ప్రయత్నం లో భాగంగా ఈ రోజు తీసిన కొన్ని ఫోటోలు మీతో పంచుకొంటున్నాను. ఇందులో double-crested cormorant (నల్లటి బాతు లాంటి పక్క) మాత్రమే కొత్తది. మిగతా పక్కలు గతం లో చాలా నార్లు తీసినవే, కానీ కొత్త భంగిమల్లో.....

- ఎస్.ఎస్.బి.గేరా

9492922492

కీలుబొమ్మలు

స్వతంత్రమైన ఆలోచనగాని, నడక గాని లేకుండా మరెవరో ఆడించే వాడి చేతిలో ఆడమంచే ఆడే బొమ్మలాంటి మనుషులూ వుంటారు. వాటికీ అంతా ఆడించే వాడి దగ్గరే వుంటుంది. ‘తోలుబొమ్మలాట’ ఇప్పటి తరం చూసి వుండరు. అవీ అంతే. అదో కళారూపం. బొమ్మలనాడిస్తూ తెరపై కథను నడిపిస్తారు. ఆడించేవాడి కథకు అనుకూలంగా బొమ్మలు కదులుతాయి. ఈ కళారూపం మన అలనటను తీర్చి, ఆనందాన్నిస్తుంది. ఏదో ఒక నీతినీ బోధిస్తుంది. కథకు సరిపోను ఆటనే ఆడుతుంది.

కానీ కీలుబొమ్మంచే పూర్తిగా ఆడించే వాడి దుర్మార్గాలన్నీ బొమ్మ ద్వారా నెరవేర్పుకుంటాడు. ఆడించే వాడి ఆలోచనలు ఎట్లుంటాయనేది ఎవరికే ఆడేదాక తెలియదు. మనసు కవి చెప్పినట్టుగా “నా పాట నీ నోట పలకాల సిలకా” అని పాడిస్తుంటారు కీలుబొమ్మ చేత. స్వతంత్ర వ్యక్తిత్వాలను వోదిలేసి స్వాధ్ర ప్రయోజనాల కోసం ఇతరులు చెప్పినట్టు చేస్తూ మనసును తాకట్టు పెట్టుకుంటారు కొందరు. మానవ సమూహాలలోకి రాజకీయాలు ప్రవేశించాకే ఈ భావన, ప్రక్రియ మొదలుయింది. పాలకుడు, పాలితులు ఏర్పడ్డాకే పరిణామంలో కీలుబొమ్మలూ వెలిసాయి. కుటులూ, కుతంత్రాలూ, పగలూ పన్నగాలూ చోటుచేసుకున్నాయి.

నేటి ప్రజాస్వామ్య యుగంలోనూ ఇవి కొనసాగటం మనం గమనించాల్సిన విషయం. స్వేచ్ఛ స్వతంత్ర్యాల గురించి విపరీతమైన చర్చలు చేస్తూ, వాటి కోసం మాటల్లాడే ఆలోచనా పరులును వ్యవస్థలో బొమ్మల్లా అధికారపు పలుకుల్లే వల్ల వేసే వారి గురించి ఏ వ్యాఖ్యానమూ చేయరు. ఎవరైనా స్వతంత్రంగా, స్వేచ్ఛగా మాటల్లాడినా, వారిని పరోక్షంగా ఇబ్బందులకు గురి చేసే చర్యలనూ కళపుగించి చూస్తారే తప్ప. ఇది తప్పని నినదించరు. ఇదే నేడు మన దేశంలోనూ జరుగుతున్నది. తోలుబొమ్మలయిన కీలుబొమ్మలాట నడుస్తోంది. ఇది దేశంలోని స్వతంత్రమని చెప్పుకునే సంస్థలకూ, వ్యక్తులకూ, వర్తిస్తోన్న వైపరీత్యం. ఈ ఆటల పాటల అంతస్థారం ఒకటే. అధికార అధిపత్యాన్ని చెలామణి చేసుకోవడం ప్రజలందరినీ వంచించడం.

ఈక్కడ ఇద్దరి ప్రయోజనాలు నెరవేరతాయి. ఒకటి అధిపత్యం చేసేవాడిది. రెండోది ఆడించినట్టు ఆడే వాడి వైయక్తిక ప్రయోజనం. అంతే. ప్రజలు, సామాన్యాలు, ప్రజాస్వామ్యము, స్వేచ్ఛ, నీతి, నియమాలు, మానవత మొదలైవే ప్రాధాన్యత వహించవు. మొన్నీమధ్య మన దేశంలో అన్వయితలు చేస్తున్న ఆందోళనలపై ప్రపంచంలోని కళాకారులు, సామాజిక ఉద్యమకారులు గొంతు విప్పి సంఖీభావాన్ని తెలిపారు. అందరూ మాటల్లాడాల్సిన అవసరాన్ని నొక్కి చెప్పారు. ఎందుకంటే ఏ దేశమయినా ప్రపంచానికి భోజనం పెడుతున్నది నిత్యం శ్రమ చేస్తూ భూమిపై పంటను పండిస్తున్నది రైతులే. ఆ రైతులు ఎంతో క్రమశిక్షణతో శాంతియతంగా తమ నిరసన తెలువుతుంటే అధికారం కంచెలు, మేకులు, అడ్డుగోడలు కట్టి ప్రపంచంలో ఎక్కడా చేయని నిర్మంధం ప్రయోగిస్తున్నది. కానీ మన దేశంలోని కళాకారులు, ఆటగాళ్ళ, మేధావులైన కొందరు వీటిపై కనీసం గొంతు విప్పకపోగా సంఖీభావం తెలిపిన వారిపై విమర్శలకు దిగడం చూస్తే అధికారపు చిలుక పలుకులను అప్పజెప్పుతున్న తోలుబొమ్మలు, కీలు బొమ్మలు గుర్తుకురాక మానదు. వాళ్ళ వాళ్ళ రంగాలలో ఎంత నైపుణ్యం గల వారైనా, ఉన్నతులైనా తమ స్వాధ్ర ప్రయోజనాల కోసమే కొందరు పని చేస్తారనే విషయం ప్రజలు గమనించాలి. అధికారం ఎప్పుడూ తన పాచిక పారేందుకు ఇలాంటి బొమ్మలను ఆడిస్తూనే తన మాటల్లి పలికిస్తుందనే వాస్తవాన్ని అర్థం చేసుకోవాలి. కీలుబొమ్మల కీలెరిగి వాతలు పెట్టాల్సిన సమయం ఆనన్నమైంది.

నవతెలంగణ

నోపతి

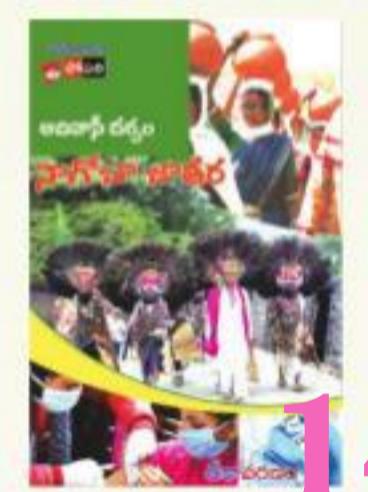
7 ఫిబ్రవరి 2021

**ఆత్మ
గౌరవం
కోసం
తపించిన ఆ**

**ఇద్దరు (ఆమె సినిమా వ్యా)
: పి.జీర్ణతి**

**8 టీటివరణం
(ప్రత్యేకఘాసం) :
డా.విరించి విరివించి
లాఠి (కథ) : సహ్యం
ఉపాదేవి 11**

**ఆదివాసీ దర్శం
నాగోబా జాతర
(కవరసోరీ)**

14 : తొడసం

భీంరావు

**చారస్తా 18
వెంటాడే వాళ్ళాలు 19**

నెమలీక 20

**ఖుణాను బంధరూపేణా (చిన్న
కథ) : తడకమళ్ళ మురళీధర్**

22

పదకేళి 24

సమీక్ష (ఎందుకో ఈ వేళ) 25

**ఈ వారం కవిత్వం
(లీడ్ టు లీడ్) 26**

బాణ్ కహణి

చావు పుట్టుకల నడుమ

జననం సహజమై
మరణం అనివార్యమైనప్పుడు
నడుమలో బ్రతకటం
నాటకం కానివ్వక
మనిషితనాన్ని చిగురించాలి !

నవజాత శిశువు నవ్వినట్టు
లేడి కూన చెంగున గెంతినట్టు
కోయిల మధురంగా పాడినట్టు
నెమలి పురివిప్పి ఆడినట్టు
ఆకసాన హరివిల్లు మెరిసినట్టు

రోదించే చీకటి రాత్రిని
అక్కున చేర్చుకునేందుకు
పండు వెన్నెలను ప్రసరించే
నిండు చంద్రుడి వెలుగుల్లా
భానుడి ఉదయ కాంతులకు
ఉప్పాగి విప్పారిన పువ్వులా
జత్తుయిన పచ్చటి అడవి
నుదిటి పాపిడిలా సాగే
గలగలా పారే స్వచ్ఛ సెలయేరులా

అడవిని స్వాహాచేసే బడా బాబుల

కోరల కాటుకు బలికాకుండా
పన్య ప్రాణులను, కొండన్నులను
పిడికిళ్లలో కాపుకానే అజ్ఞాత వీరుల
పగిలిన పాదాల ఎర్రటి ముద్రల్లా

మహమ్మారి మరణ మృదంగ హౌరులో
బ్రతుకు భయంతో అల్లాడుతూ
పల్లెలకు పిల్లాపాపలతో రక్త దారులెంటా
లాంగ్ మార్పు లా నడిచెళ్లిన
వలస జీవుల వెతల కన్నీటి కథల్లా

అన్నం పెట్టే నేలతల్లిని
చెరపట్టే దుష్ట చట్టాలకు
తల్లడిల్లి పొలంవదిలి నెలలు దాటినా
పోరుబాటులో ఎత్తిన పిడికిళ్లు దించని
రైతన్నల గుండెమంటల జ్యాలలా

మతం మౌడ్యమై సాటి మనిషిని
దహించివేసే దారుణానికి జడిసి
జనం భీతిల్లి బిక్కుచచ్చి పోతుంటే
అన్యాయాలను ప్రశ్నించే గొంతులా
అమానుషాలను ఎదిరించే గుండెలా
ధీరులమై, వీరులమై బ్రతకాలి !

- డా. కె. దివాకరాచారి
9391018972

చాపలమ్మ

ఇంతవరకెవరు కొలవలేని కాలాన్ని ఆమె చుట్టులా చుట్టి
నెత్తిన పెట్టి సూర్యచంద్రులను రెండు తక్కెడ పశ్చాలుగ జేసి
కష్టసుఖాలను గంపలో పెట్టుకొని
నిత్యం ఆమె అమృదానికి బయలు దేరుతుంది

పేరుకే ఆమె చాపలమ్మే అమీనే గాని
మా ఏధిలోని వారందరి బాగోగులు తెలుసుకునే
తోఱుట్టువులు లేని లోటును తీర్చిన
అసలు సిసలైన ఆత్మబంధువు

ఆదివారం వచ్చిందంటే చాలు
మా ఏధిలోని వారికి పండగొచ్చినంత సంబరం
అందుకే ఆ రోజు చాపలమ్మే ఆమె కోసం
వేయి కళ్ళతో ఎదురు చూస్తూ ఇంటి గడపకు
తోరణమై అందరు వేలాడుతుంటారు

అమె తెచ్చిన జోరు మీదున్న కొర్కెమీను
కట్టెల పొయ్యమీద నోరూరించే
చేపల పులుసై కుతకుత ఉడుకుతుంటే

నోటిలోన ఉఱుతున్న లాలాజలం నిద్రపోతున్న
జిహ్వ చాపల్యాన్ని నిదుర లేపుతుంటుంది

అందుకేనేమో అంత రుచికరమైన భోజనాన్ని అందించే
ఆమె లేక పోతే ఈ రోజు మా ఉరికి
అమావస్య అయినట్టు ఉండేదేమో

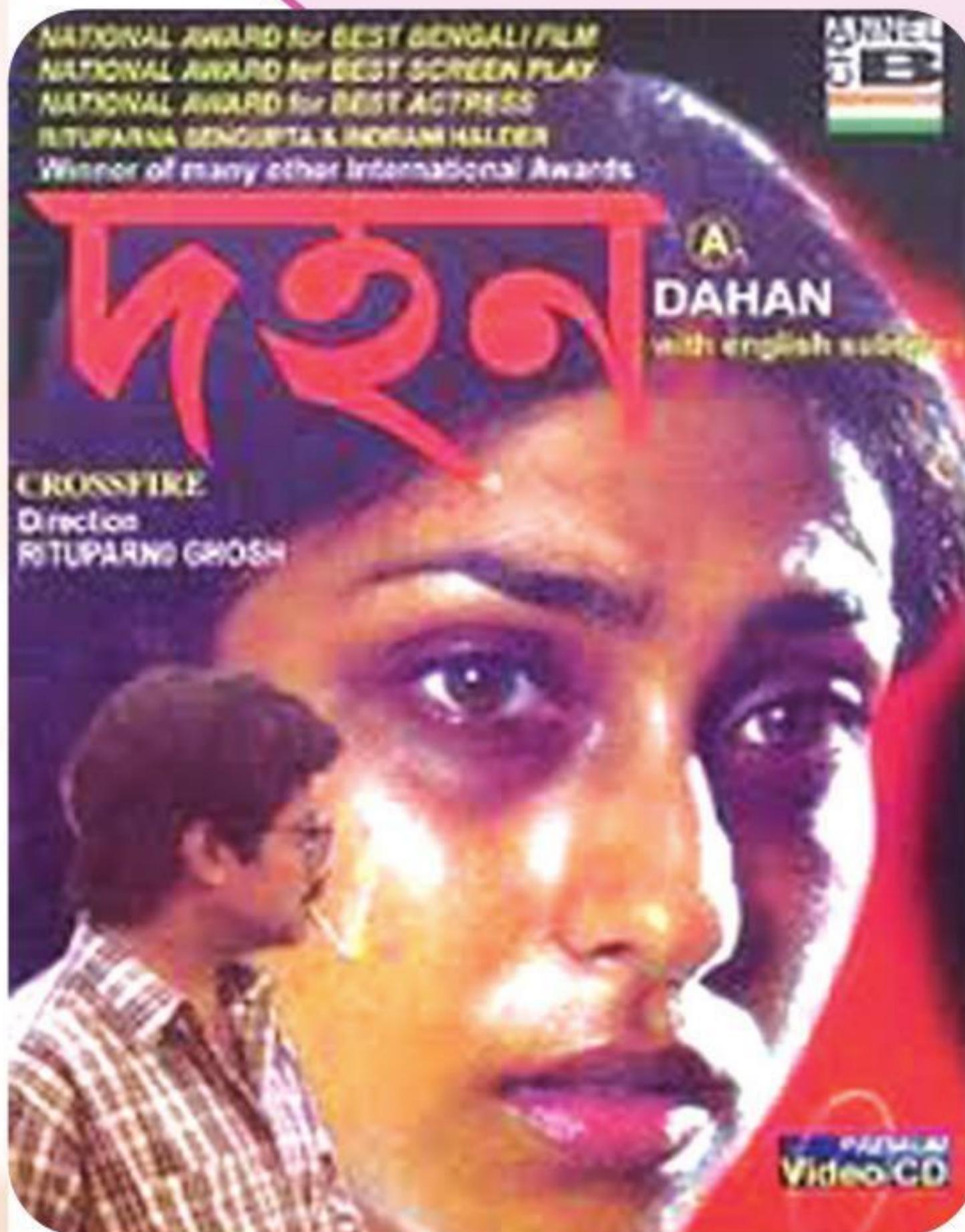
అందుకే నోటికి రుచులు అందించడమే కాదు
మాటలతో మనసుకు ఆనందాన్ని అందించే ఆమె
మాతో పాటు ఇలాగే కలకాలం
తలలో నాల్కి ఉండిపోవాలి!!

- జవేరియా, 9849931255

సోపతిష్టై మీ స్వందనలు sopathisunday@gmail.comకు పంపించండి.

అస్త్రిత్వ గౌరవం కోసం తపీంచిన ఆ ఇద్దరు

మనం జీవిస్తున్న ప్రపంచంలో మన ఉనికికి ఏదో ప్రాధాన్యత ఉన్నదని, మనల్ని ప్రేమించేవారు మన చుట్టూ ఒక భద్రత లనే కంచేసు నిల్చించి మనలను కాపాడుకుంటారని, మన అస్త్రిత్వానికి ఒక గుర్తుంపు ఉన్నదని భావిస్తాం మనం. అయితే ప్రపంచంలో ప్రతి మనిషి కొన్ని ప్రాధాన్యతనలను అనుసరించి జీవిస్తాడు. ఆ ప్రాధాన్యతలన్నీ కూడా వ్యక్తి సాకర్యార్థం మారుతూ ఉంటాయి. స్త్రీ జీవితానికి, అస్త్రిత్వానికి ఆ ప్రాధాన్యతల మధ్య చేంటు ఎక్కడ అని లోతుగా అలోచిస్తే ఎన్నో భయంకర నిజాలు బయటకు వస్తాయి. చాలా మంది స్త్రీలు తమ కుటుంబం పట్ల ఒక రకమైన భద్రతను నిశ్శింతతను అనుభవిస్తూ ఉంటారు. కాని ఆ కుటుంబంలో తమకున్న ప్రాధాన్యత ఎంత అని పరిక్షించుకునే సమయం జీవితంలో వస్తే చాలా నమ్మలేని నిజాలు బయటకు వస్తుంటాయి. స్త్రీలు తమ జీవితం అంతా వెళ్లించి నిల్చించుకునే ఆ కుటుంబం అనే ప్రపంచంలో, ప్రపంచంలోని దైనందిన జీవితంలో తమ అస్త్రిత్వానికి విలువ తెలుసుకునే క్రమంలో చాలా ఒంటరులు అయిపోతూ ఉంటారు. సమాజం, కుటుంబంలోని జీతర సభ్యులు స్త్రీ అస్త్రిత్వానికి ఇచ్చే విలువ పూచిక పుల్ల కన్నా తక్కువ. ప్రతిసారి కుటుంబ గౌరవం కోసం, వ్యక్తిగత సాఫ్ట్‌స్టార్స్ కోసం, వేరు ప్రతిష్ట అనే చట్టంలో స్త్రీ ఒంటరిదయిపోతూ ఉంటుంది. అలాంటి ఒంటరి స్త్రీలను చూపే చిత్తం బెంగాలీ భాషలో వచ్చిన “దహన్”.

దహన్ 1997లో వచ్చిన సినిమా. దర్శకుడు రితుపర్ణీ ఘోష. వేరు తీసిన సినిమాలన్నిటిలో కూడా గోప్త చిత్రం ఇది. కారణం ఇందులో వేరు చూపించిన స్త్రీల ఒంటరితనాన్ని అర్థం చేసుకుంటే, పిత్యస్వామ్య భావజాలంలోని అన్యాయాన్ని పూర్తిగా అవగాహన చేసుకోవచ్చు. ఈ సినిమాలో ట్రై అస్త్రిత్వం అనే ఈ సబ్జక్టని ట్రైట్ చేసిన విధానంలోనే ఒక తాత్కాలికత ఉంది. మూడు జాతీయ అవార్డులు గెలుచుకున్న సినిమా ఇది. రోమిత, పల్చి భార్య భర్తలు. మధ్య తరగతి కుటుంబం

పి.జ్యోతి, 9885384740

వీరిది. పెద్దలు కుదిర్చిన వివాహం. సుఖింగా జీవించడానికి అన్ని వసతులున్న జీవితాలు. కొద్దిగా తరాల అంతరాలు కుటుంబంలో కనిపించినా రోమితా పలషులు పెద్దలను అర్థం చేసుకుని కలిసి అనందంగా జీవిస్తూ ఉంటారు. ఒకరోజు పూపింగ్ కోసం బైలుదేరిన ఈ జంట వర్షంలో చిక్కుకుని రోడ్డు మీద చీకటిలో ఉండిపోతారు. ఇంటికి రావడానికి టాక్సి దొరకదు. పల్చి రోడ్డుకు అవతలి పక్క సిగరెట్లు కోసం వెళతాడు. రోమితాను నలుగురు దుండగులు అడ్డగించి ఆమెపై అత్యాచారయత్నం చేస్తారు. అడ్డువచ్చిన పల్చెను స్వప్న పోయేలా కోడతారు. రోమిత అరుపులు రోడ్డుపై బళ్ళ మీద వెళుతున్న వారికి వినిపిస్తానే ఉంటాయి. జరుగుతున్నది అందరికి కనిపిస్తా ఉంటుంది. కాని ఆమెను రక్షించడానికి ఎవరూ ముందుకు రారు.

స్రోబోనా సర్కార్ ఒక స్వాలు టీచర్. వీళ్ళదీ మధ్యతరగతి కుటుంబమే. స్రోబోన నానమ్మ కుటుంబానికి దూరంగా ఒక వృద్ధాశ్రమంలో ఉంటుంది. తనకంటూ ఒకచోటు కావాలని ఆమె కుటుంబంలో అన్ని సౌకర్యాలు ఉన్నా కావాలని, కోరుకుని కుటుంబంతో కాక,

వేరుగా జీవిస్తుంటుంది. ప్రోబొన ఆమెను ప్రతివారం కలిసి వస్తూ ఉంటుంది. అయితే ఒక రోజు అలా నాన్నమ్ము వృద్ధశ్రమానికి వెళ్లి వస్తున్నప్పుడే రోడ్స్ట్రోప్ రోమిత్పై నలుగురు వ్యక్తులు అత్యాచారయత్తుం చేయడం గమనిస్తుంది. ఆటోను ఆపి, మిగతా ప్రయాణికులు ఆమె వారుస్తున్నా వినకుండా ఒంటరిగా ఆ దుండగులను అడ్డుకుంటుంది. రోమితను బలవంతంగా బండిపైకి ఎక్కించుకుని పారిపోవాలనుకుంటున్న దుండగులకు అడ్డుపడి శక్తికిమించి పోరాడి రోమితను వారి పట్ట నుండి విడిపిస్తుంది. దుండగులు పారిపోతారు.

మరుసటి రోజు ప్రోబొన ఫోటో పేపర్లో వస్తుంది. ఆమె ఒక్క రోజులో సెలబ్రేటీ అయిపోతుంది. ఆమె కోలీస్సు ఆమెకు సన్నాసం చేస్తారు. పేపర్ వాళ్ళ ఇంటర్వ్యూలు తీసుకుంటారు. అందరూ ఆమెను ఆకాశానికి ఎత్తేస్తారు. ఒక్క ఆమె నాన్నమ్ము మాత్రం బాధ్యతతో వ్యవహారించినందుకు ఇంత హంగామా అవసరమా అని ఎత్తి పొడుస్తుంది. మనుష్యులు చేయవలసిన వని చేసినప్పుడు అది సాధారణమయిన విషయంలా చూడాలి కాని ఇంత హంగామా చేస్తున్నాం అంటే సమాజంలో లోపం ఉన్నట్టే కదా అని చెప్పి మనవరాలిని ఆలోచించమంటుంది. అప్పటిదాకా ఆ సంబరాలలో సంతోషంగా పాలు పంచుకునే ప్రోబొన కూడా తాను చేసిన పనికి వచ్చే స్వందనను భరించలేకపోతుంది.

రోమిత మామగారు ప్రోబొనను ప్రశంసిస్తూ, ఆమెను కలిసి కృతజ్ఞతలు చెప్పుకుంటారు. కాని తరువాత ఆ కుటుంబం ఎదుర్కొనే పరిస్థితులు మారిపోతాయి. రోమిత్పై జరిగినది అత్యాచార ఉత్సమా లేక అత్యాచారమా అని అందరూ ప్రశ్నించడం మొదలెడతారు. అంత ఉంది రోడ్స్ట్రోప్ మీద ఉండగా రోమిత్పైనే ఆ దుండగులు దాడి ఎందుకు చేశారని, వారితో ఆమెకు ఇంతకు ముందేవైనా సంబంధం ఉందిమో అన్న అనుమానపు ప్రశ్నలు మొదలవుతాయి. ప్సాక్టో ఉండి కోలుకుంటున్న రోమిత పట్ట కుటుంబసభ్యుల ప్రవర్తన మారిపోతుంది. ఆమెను

ఎవరితోనూ కలవనీయరు. ఎక్కడికీ వెళ్ళనీయరు. తన గదిలో ఆమె బందీ అయిపోతుంది. ఈ ఇబ్బందికర పరిస్థితులను ఎదుర్కొలేక ఆమె భర్త ఆమెను సూటి పోటీ ప్రశ్నలతో హింసిస్తూ ఉంటాడు. ఒంటరితనంతో బాధ పడుతున్న రోమితను ద్వేషించడం మొదలెడతాడు. చివరకు ఆమెపై భర్త అనే అధికారంతోనే అత్యాచారం చేస్తాడు. అత్తా మామలు ఆమెను కనీసం ప్రోబొనతో కూడా మట్టడనీయరు. ఆ సంఘటన ఆమె మర్మిపోవాలని, కోర్స్టోలో జరిగినది తనకు తెలీయదని, తనపై అత్యాచారం చేయ ప్రయత్నించిన వారిని తాను గుర్తుపట్టలేనని చెప్పమని ఒత్తిడి తెస్తారు. ఆ

నలుగురు యువకులలో ఒకడు ధనవంతుని బిడ్డ కావడం, వారితో ఇంటి కోడలి పేరు జోడించి పేపర్లో వస్తే తమ గౌరవం పోతుందని అత్తగారి తరువారు అనుకోవడం, జరిగినదానికి ఆమెదే బాధ్యత అన్నట్లుగా వారు మాట్లాడడం రోమితను భయంకరమైన ఒంటరితనానికి గురి చేస్తాయి.

ప్రోబొన రోమితతో మాట్లాడాలని ప్రయత్నించినా కుదరదు. కేను కోర్స్టోకు వస్తుంది. ప్రోబొన పెళ్ళి నిశ్చయమయి ఉంటుంది. ఆమె కాబోయే భర్త ఆఫీసరు కొడుకు రోమిత్పై అత్యాచారం చేయాలనుకున్న యువకులలో ఒకడు. అతనికి ప్రమోషన్ ఆశ చూపి ప్రోబొనను కోర్స్టోకు వచ్చి సాక్షం చెప్పనీయవద్దని అడుగుతారు ఆ యువకుని తరువారు. ప్రోబొన చూపిన దైర్యం తెగువకు ప్రశంసలు లభించినా ఆమెకు కాబోయే భర్త నుండి వత్తిడి మొదలవుతుంది. ఆమెని

బెదిరించి కోర్స్టోకు వెళ్ళనీయకుండా చేయాలని చూస్తాడు ఆమె ప్రియుడు. అయినా ఒంటరిగా అందరిని ఎదిరించి న్యాయం కోసం కోర్స్టోకు వెళుతుంది ప్రోబొన. కోర్స్టోలో ఆమెను తేలికగా చూస్తూ లాయరు వేసే ప్రశ్నలు, నవ్వుతున్న చుట్టుపక్కల వాళ్ళు, తనను చూసి కూడా కలవకుండా వెళ్ళిపోయిన రోమిత నిస్పహయత, ఆమె కుటుంబం స్వార్థం చూసి ప్రోబొన ఒంటరి తనంలో అల్లడుతుంది.

మంచి చేసే ప్రయత్నంలో ఇంత మంది మర్యాదన్నుల నిజరూపాలు చూసి చలించిపోతుంది. తాను ఎంతో గౌరవించే తన ప్రియుడులోని అవకాశవాదాన్ని భరించలేకపోతుంది. సాక్షం చెప్పవచ్చిన తన దైర్యాన్ని, నిజాయాతీని అర్థం చేసుకోక తనతో అవమానకరంగా కోర్స్టో రూంలోనే ప్రవర్తించిన లాయర్ల వాక్యాతుర్యాన్నికి ఆశ్చర్య పోతుంది. అవమానపడి కోర్స్టో నుండి ఇల్లు చేరుతుంది.

జరిగిన సంఘటనలో ఆ ఇద్దరు యువతుల ప్రమేయం ఎంత మాత్రమూ లేదు. ఒకరికొకరుగా తోడు నిలవాలనుకుంటారు. తమకు జరిగిన అన్యాయానికి

న్యాయబద్ధంగా జవాబు కోరుకుంటారు. కాని వారి కుటుంబాలే ఒకరి నుంచి ఒకరిని దూరం చేస్తాయి. కుటుంబ గౌరవం, సౌకర్యవంతమైన జీవితాలను ఎరగా చూపి వారి వ్యక్తిగత గౌరవానికి ప్రాధాన్యత లేదని చాటి చెపుతాయి. తోడు నిలవాల్సిన భర్త, కుటుంబం దోషిగా చూసి తనని చేయని తప్పుకి శిక్షింస్తుంటే, అత్యాచారం జరిగిన విషయాన్ని మర్చిపోమ్మని, దానికి తననే

దోషిగా చూపి తన భర్త తనను అదే అత్యాచారం ఆయుధంగా లొంగ దీనుకుంటుంటే ఏం చేయలేని నిస్సహితులో రొమిత జీవిచ్చవంలా మిగిలిపోతుంది.

అంతమంది పురుషుల మధ్య ఛైర్యంగా సాటి ట్రై కోసం నిలబడ్డ ప్రాబోనను సన్మానించి తమ గొప్పమనసును ప్రదర్శిస్తారు చుట్టూపక్కల వాళ్ళా. కాని ఆమె నిస్సహితుంగా కోర్కుకి వంటరిగా వెళ్లి నిలబడవలసి వచ్చినప్పుడు కోర్కులో ఆమెకు అవమానకరమైన పరిస్థితులు ఎదురవుతున్నప్పుడు ఆమెకు తోడుగా నిలిచిన వారు ఎవ్వరూ ఉండరు. చివరకు ఆమెను వివాహం చేసుకోబోయే వ్యక్తి కూడా ఆమె పోరాటానికి, ఆమె ఛైర్యానికి విలువ ఇవ్వకపోగా, పెళ్ళి అనే తాయిలం ఆశ పెట్టి ఆమెను తన మార్గం నుండి మళ్ళించాలనే ప్రయత్నిస్తాడు. అయినా సగటు ట్రైగా అతన్ని వివాహం చేసుకుని గమ్మంలేని జీవితం వైపు ప్రయాణించడానికి సిద్ధపడుతుంది ప్రాబోన. వారి వ్యక్తిగత గౌరవం, పోరాటం, అస్త్రయం, వారి మనసుకు తగిలిన గాయాలు ఇవే పట్టించుకునేవిగా వారి కుటుంబాలకే

అనిపించకపోవడం చూసిన తరువాత మొట్ట మొదటిసారి తమ స్థితి సమాజంలో ఏంటి అన్న ఆలోచన ఆ ఇద్దరినీ కలవర పెడుతుంది.

రొమిత తోటికోడలు ఒక్కతే ఆమెకు సహాయపడుతూ ఉంటుంది. కాని ఈమెకు కుటుంబం పట్ల భయం. ఎంతో ఇన్నెక్కార్యారిటి. మానసికంగా రొమితకు స్వస్థత చేకూర్చడానికి కష్టపడుతుంది కాని ఆమె పోరాటంలో సహాయపడలేని స్థితిలో ఉంటుంది. రొమితపై అత్యాచారం చేయదల్చిన యువకులలో ఒకడు ధనవంతుని బిడ్డ. అతనికి మరో అమ్మాయితో పెళ్ళి నిశ్చయమయిపోతుంది. అతను చేసిన పని తెల్పుకుని ఆ వివాహం వద్దని చెబుతుంది ఆ అమ్మాయి. తోటి స్త్రీలను అలా అవమానించిన వ్యక్తికి భార్యను కాలేనని చెప్పినా, ఆమెది మూర్ఖపు ఆలోచన అని ఒక అనుకోని సంఘటన కారణంగా మంచి భవిష్యత్తుని, డబ్బున్న ఇంటి కోడలిగా వెళ్ళి అద్యాష్టాన్ని వదులుకోవద్దని, ఆమె పెళ్ళి చేసుకుని తీరాలని, దానివలన రెండు కుటుంబాలు లాభపడతాయని ఆమెను బలవంత పెడుతుంది ఆ అమ్మాయి తల్లి.

అన్యాయానికి గురి అవుతున్న స్త్రీలకి చేయుతగా కూడా నిలబడలేని తోటి స్త్రీల నిస్సహితు సామాజిక స్థితిని దర్శకుడు చిత్రించిన వైనం అమ్మతం. అందుకే ఈ సినిమా ట్రైన్ ఫ్లైకు రితుపర్లో ఫోష్టు జాతీయ పురస్కారం లభించింది. తన పడకించిలో బంది అయిపోయిన రొమిత, తన వివాహంతో బంది అయిపోయే ప్రాబోన, తమ అస్త్రిత్వానికి సమాజంలో ఉన్న విలువను తెలుసుకుని ప్రాన్సుడిపోయి చివర్లో అయోమయ స్థితిలో కనిపిస్తారు. పరాయిదైన ప్రపంచం నుండి తనదైన ఇంటికి వారు చేసే ప్రయాణంలో ఆ ‘తనది’ అన్నది ఎక్కడా కనిపించక వారు ఒంటరైపోయి నిస్సహితుంగా తమ జీవితాలను స్వీకరించిన తీరు ఆలోచింపజేస్తుంది. తమవి కాని తమ ఇళ్ళలో అన్ని ఉన్నట్లుగా జీవిస్తున్న ట్రై జాతి పరిస్థితి అర్థం అవుతున్నప్పుడు, ప్రాబోన నాన్నమ్మ పాత్ర ఆ వయసులో ఆమె వెతుక్కునే “ఆ తన చోటు” (That personal space) అవసరం అర్థం అవుతూ ఉంటుంది. వర్షీనియా ఉల్ల రాసిన “ఏ రూమ్ ఆఫ్ బెన్ ఓన్” గుర్తుకు వస్తుంది. తమ అస్త్రిత్వాలకు విలువ లేదని తెలిసినా సమాజం నీర్దేశించిన చట్టంలో తమకు తామే బంది అయిపోయన “ఆమె”లు గా ఇంద్రాణీ హల్లర్, రితుపర్ సేన్ గుప్తల నటన అత్యుత్తమ స్థాయిలో ఉంటుంది. అందుకే ఈ సినిమాకి ఇద్దరికి ఉత్తమ నటులుగా జాతీయ పురస్కారం లభించింది.

❖❖

టీకావరణం

ప్రపంచమంతా కరోనా వైరస్ వ్యాపితో అట్లుడుకుతున్న ఇలాంటి సమయాన కరోనాను ఎదిరించడానికి వాక్సిన్ రావడమనేది నిజంగా ఒక శుభపరిణామం. వాతావరణంలో ఉప్పోగ్రథ, తేమ మొదలైనవి వైరస్ వ్యాపిని ప్రభావితం చేస్తుంటాయనుకుంటే మనలాంటి ట్రాపికల్ ప్రదేశాలకంటే అమెరికా యూరప్ వంటి శీతల ప్రదేశాలలో వైరస్ వ్యాపి విపరీతంగా ఉండని చెప్పుక తప్పదు. వైరస్లకు ఉండే జన్ము పరివర్తన లక్షణం కూడా కరోనా కొత్త స్ట్రోయిన్లలో విరుచుకుపడటానికి దోహదం చేస్తుంది. ఇస్ట్రోక్స్ కలిగిస్తూ మనుషుల శరీరాల్లో కరోనా వైరస్ ఉన్నంతకాలం అది తన జన్మురూపాల్ని మార్చుకుంటూనే ఉంటుంది. ఈ మధ్య ఉత్సుక్కుమైన కరోనా యూకే స్ట్రోయిన్, ఆఫ్రికన్ స్ట్రోయిన్ భయాన్ని కలిగిస్తున్నాయి. ముందుముందు మరిన్ని కొత్త స్ట్రోయిన్ల వచ్చే అవకాశం ఉంది. ఈ జన్ము పరివర్తనాల వలన వచ్చే కొత్త స్ట్రోయిన్ల మరింత ప్రమాదకరమైన వైరస్లుగా మారబోతాయా లేక మామూలు ఘూ వైరస్లకు మారబోతాయా అన్నది చెప్పడం కష్టం. వైరస్ల చరిత్రను గమనిస్తే అవి ముందు ముందు ఎలా ప్రవర్తిస్తాయో చెప్పడం అసాధ్యమని అర్థమౌతుంది. ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో వైరస్ బారి నుండి కాపాడుకోవడానికి వాక్సిన్ వేయించుకోవడమన్నది ముఖ్యమైన విషయంగా మారబోతోంది.

పతే చాలామంది అపోహ పడుతున్నట్టు వాక్సిన్ వచ్చేస్తే మాస్యులు, ఫిజికల్ డిస్టోన్యూంగ్ అవసరం లేదని అనుకోవడం ఫూర్తిగా అవాస్తవం. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా కాలుష్యం వలన మారుతున్న వాతావరణ పరిస్థితులే కావచ్చు, అభివృద్ధిలో భాగంగా తరిగిపోతున్న అడవులే కావచ్చు, కారణాలు ఏవైనా గత ఇరవై ముపై యేళ్ళగా మానవాళి కొత్త రకాలైన వైరస్ల

- డా॥ విరించి విరివింటి,

ఎంబిబిఎస్, పీఎస్

క్లినికల్ కార్డియాక్ ఫిజీషియన్

drvirinchi@gmail.com

బారిన తరచుగా పడుతుండటం యేటా లక్షల సంఖ్యలో మరణాలు జరుగుతుండటం చూస్తూనే ఉన్నాం. గతంలో ఎపుడూ కనబడక ఇప్పుడే మొదటిసారిగా వ్యాధులను కలుగజేస్తున్న వైరస్లను ఎమర్జెంగ్ వైరస్లు అంటారు. వ్యాధి ఒక ఎపిడెమిక్, అంటే ఒక ప్రాంతంలో మొదలై అది కొద్ది సమయంలోనే పాండమిక్, అంటే ప్రపంచంలోని పలు దేశాలకు ప్రాంతాలకూ పాకగలిగే ఒక పరిస్థితి కూడా మనకు గ్లోబలైజేషన్ కల్పించింది. దేశాల మధ్య ప్రజల రవాణా సులభం కావడంతో వైరస్ల రవాణా కూడా అంతే సులువొతుంది. అందుచేత భవిష్యత్తులో రాబోయే ఏ చిన్న ఎపిడెమిక్ ఐనా అతి తక్కువ సమయంలోనే పాండమిక్గా మారగలిగే శక్తిని కలిగి ఉంటుంది అనడంలో అతిశయోక్తి లేదు. కాబట్టి మానవాళి ఎమర్జెంగ్ వైరస్ల నుంచి ఎలా బయటవడగలదన్నది రాబోవు కాలానికి ఒక పెను సవాలుగా మారనుంది.

ఆ క్రమంలోనే వాక్సిన్ వాడటమన్నది వైరస్ల బారినుండి తప్పించుకోవడానికి ఒక అస్త్రంగా ఉపయోగపడనుంది. మాస్యు, ఫిజికల్ డిస్టోన్యూంగ్, పరిపుట్రత పాటించడం కొన్ని అస్త్రాలైతే వాక్సిన్ మరో ముఖ్యమైన అస్త్రం. పతే ఎమర్జెంగ్ వైరస్ల పెను సవాళ్ళ ముందు వాక్సిన్ అస్త్రం ఒక్కటే సరిపోదు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పర్యావరణాన్ని, అడవులనూ పరిరక్షించుకోవడమూ, కాలుష్య రహిత వాతావరణాల్ని సాధించు

కోవడమూ,

ఆరోగ్య సంబంధ విషయాల పట్ల

సైంటిఫిక్

వరిజ్ఞానాన్ని

పెంపొందించుకోవడమూ కూడా కావాలి.

ఇప్పుడు సక్రమంగా జరిగితేనే సమీప భవిష్యత్తులో

సంభవించే విపత్తుల నుండి మానవాశి రక్ఖింపబడుతుంది.

ఐతే ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అంటువ్యాధులు ప్రబలుతూ ఉంటే పెరిగిన టెక్నాలజీ పుణ్యమా అని మరో వైపు సూడో సైన్స్ పెరుగుతూ ఉంది. ముఖ్యంగా గత మూడు దశాబ్దాలలో “anti vaccination” ఏపరీంగా పెరిగింది. ఇది చాలా దారుణమైన పరిణామం. వాక్సిన్ల చుట్టూ ఏపరీతమైన భయాలూ అపోహలూ అల్లుకుని ఉన్నాయి. వాక్సిస్లు తయారు చేసే కంపనీలు లాభాల కోసమే అమ్ముకుంటాయనే సినికల్ “కాన్సిరసి థియరీ”లు ప్రబలమౌతున్నాయి. అంతే కాకుండా వాక్సిన్ వేసుకోవడం మతానికి వ్యతిరేకమైనదని కొందరు మతస్తులు ప్రచారం చేస్తుంటే, ఇది ప్రకృతికి ఏరుద్ధరమని సహజమైనది కాదని ప్రకృతి వైద్య ఆరాధకులు ప్రచారం చేస్తున్నారు. ఈ anti vaccination వాక్సిస్లు కనుగొన్న కాలం నుంచీ ఉన్నా వాటి పరిధి ఆయా ప్రాంతాలకు మాత్రమే పరిమితంగా ఉండేది. గత మూడు దశాబ్దాలుగా ఇంటర్వెట్ సొకర్యాలు ఎలాగైతే పెరుగుతూ పోయాయో అలాగే వాక్సిస్పై అపోహలూ పెరిగాయి. వాటాప్ యూట్యూబ్ వంటి సోపల్ మాధ్యమాల ద్వారా వాటి వ్యాప్తి పదింతలైంది. ఇలాంటి యాంటి వాక్సిన్ ఏడియోలపై వచ్చే అడ్వెష్టెజ్యూంట్లతో ఫెన్సబుక్కి సంవత్సరానికి ఒక బిలియన్ డాలర్ ఆదాయం ఉంటుందని The Lancet Digital Health రిపోర్టు చెబుతోంది. ఈ రిపోర్టు ప్రకారం 31 మిలియన్ మంది ఈ యాంటి వాక్సిన్ సోపల్ మీడియా గ్రూపులలో సభ్యులుగా ఉన్నారు. ఏరి సంఖ్య రోజురోజుకూ పెరుగుతోందే తప్ప తరగడం లేదన్నది స్పష్టమౌతుంది. ఇదంతా గమనిస్తే ప్రజలు ఏ నమ్మకాలకు వల్ఫూరబుల్గా ఉంటారో ఆయా ఏడియోలు ఆయా సమాచారాలతో సోపల్ మీడియాలు అడ్వెష్టెజ్యూంట్ బిజినెస్లు పెరిగాయన్నది అర్థమౌతుంది. దాని ఫలితం ప్రజారోగ్యంపై దారుణమైన ప్రభావాన్ని చూపబోతుందని మనం ముందుగా

అర్థం చేసుకోవాలి.

అమెరికాలో MMR vaccine కి autism కి లింక్ పెడుతూ వచ్చిన ఒక సైంటఫిక్ పేవర్ రేపిన దుమారం అంతా ఇంతాకాదు. లాన్సెట్లో 1998లో ముద్రితమైన ఆ పరిశోధనా పత్రం పూర్తిగా తప్పుల తడకతో ఉందని, ఆ పత్రాన్ని సమర్పించిన డాక్టర్ ఆండ్రూ వెక్సీల్డ్ ఒక మెడికో లీగల్ కేసును తెప్పించడానికి డాటాను కావాలనే తప్పగా ప్రెజెంట్ చేశాడని తేలింది. తరువాత ఆ పత్రాన్ని 2004లో ఉపసంహరించినా అప్పటికే జరగాల్సిన నష్టం భారీగా జరిగిపోయింది. తమ పిల్లలకు MMR vaccine వేయించమంటూ కొందరు తల్లిదండ్రులు బయలుదేరడం దాని పర్యవసానంగా పిల్లలో మీజిల్స్ కేసులు పెరగడమూ జరిగింది. మీజిల్స్ వలన వచ్చే intellectual disabilityని, మంస్సు వలన వచ్చే orchitis related infertility ని

పిల్లలలో తగ్గించడానికి MMR vaccine వేయవలిసి ఉంటుంది. కానీ అమెరికాలో నెటికి ఈ MMR vaccine conspiracy నడుస్తూనే ఉంది. గత సంవత్సరం దాదాపు రెండుస్తూర కోట్ల పిల్లలమీద జరిగిన శాస్త్రియ సమీక్ష కూడా ఈ వాక్సిన్కి ఆటిజింకి సంబంధమే లేదని తేల్చింది. ఐనా కూడా ప్రపంచవ్యాప్తంగా పెరుగుతున్న యాంటి వాక్సిన్ర్ వలన అమెరికా గత 25 మేళ్ళల్లో చూడనన్ని మీజిల్స్ కేసులను ఇప్పుడు చూస్తోంది. వాక్సినేషన్ వలన మీజిల్స్ - ఫ్రీ దేశాలుగా పెరుతెచ్చుకున్న కొన్ని యూరోప్ దేశాలలో మళ్ళీ కేసులు మొదలుయ్యాయి. యాంటి వాక్సినిజం నిజానికి సంపన్న దేశాలలో బలంగా మొదలైనా వాటి ఎఫ్స్ట్ బీద దేశాల మీద బిలంగా పడుతుంది. ఈ దేశాలలో సరిగా పనిచేయని ఆరోగ్య వ్యవస్థలు, తక్కువగా ఉండే ఆరోగ్య శాఖ బడ్జెట్లకు యాంటి వాక్సినిజం తోడవడంతో 2018లో ఆఫ్రికాలో, ఈస్ట్ మెడిటరియన్లో, సాత్ ఈస్ట్ ఆసియాలో ఒక్కోచోటు 50,000 దాకా మీజిల్స్ మరణాలు సంభవించాయి. కొలరాడో స్ట్రైక్ ప్రకారం వాక్సిన్ వేసుకోని వారి సంఖ్య జనాభాలో ఒక శాతం పెరిగితే ఆ వ్యాధి annual incidence rate 40 నుండి 60 శాతం పెరుగుతుందని తెలుస్తోంది. కాబట్టి ప్రపంచానికి పెనుముప్పు ఎమర్జెంగ్ వైరస్ల రూపంలోనే కాక ఎమర్జెంగ్ సూడో సైన్స్ రూపంలో కూడా రాబోలోందని స్పష్టమౌతోంది. విచిత్రంగా సూడో సైన్స్ బైన్సు బారిన పడినవారు వాక్సిన్లు సాధించిన విజయాలను పక్కన పెడుతుంటారు. గతశతాబ్దంలో వాక్సిన్ ద్వారా మానవాశి కలరా, పోలియో, స్క్యూల్ పాక్స్ వంటి ప్రాణాంతక జబ్బులను నామరూపాలు లేకుండా చేసిందనీ, మీజిల్స్, మంస్సు, రుబెల్లా, టెటాన్స్, డిఫ్టోరియా, టీబీ వంటి అనేక వ్యాధులను చాలామటుకు అరికట్టగలిగిందనీ వాటి తీవ్రతలను తగ్గించగలిగిందనీ గుర్తించరు. వాళ్ళందరూ ఈ శతాబ్దంలో ప్రాణాంతక రోగాల బారిన పడకుండా సుఖంగా ఉండటానికి కారణం వాక్సిన్ మాత్రమే అని తెలుసుకోలేక పోవడంతో వాక్సిన్ సాధించిన విజయాలే వాక్సిన్ పట్ల సూడో

సైన్సు రూపంలో యమపాశాలైనాయేమో అనిపించకమానదు. ఐతే ఆ యమపాశాలు వాక్సిన్లకు కాదు రాబోవు తరాలకు అని గుర్తించవలసిన అవసరం ఉంది. అంతే కాక ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ప్రతి యేటా 100 మిలియన్ వాక్సిన్లు వేస్తున్నారనీ వాటిద్వారా దాదాపు 25లక్షల పసి పిల్లలను మరణం అంచులనుంచి కాపాడుతున్నామనీ గుర్తెరగాలి.

కరోనా వాక్సిన్ వచ్చిన తరువాత విచిత్రంగా మన దేశంలో కూడా యాంటీ వాక్సిన్స్ తయారవుతున్నారు. కరోనా ముందు వరకు మన దేశంలో యాంటీ వాక్సినిజం పెద్దగా లేదనే చెప్పాలి. కానీ కరోనా కాలంలో, లాక్షోన్ కాలంలో, ప్రజలు పెద్ద సంఖ్యలో సూడో సైన్సు బారిన పడిన పరిస్థితి కనబడుతోంది. కరోనా వాక్సిన్ పని తీరు విషయంలో సేఫ్ - ఎఫిక్సీ విషయంలో అనవసర భయాలూ దీనికి దోహదం చేశాయి. కొన్ని చోట్ల ప్రంట్ లైన్ డాక్టర్లు ఈ భయాలకు లోనవడాన్ని చూస్తున్నాం. భారత ప్రభుత్వం వాక్సిన్లను సరైన సమయంలో తేగలిగినపుటికి వాక్సిన్లపై భయాలను తొలగించడంలో సరైన చోరవ చూపలేదనిపిస్తుంది. వాక్సిన్ త్వరగా తేవడంలో పెరుగుతున్న టెక్నాలజీ పాత్ర ఎనలేనిది. సైన్సు అండ్ టెక్నాలజీ రంగంలో భారతదేశం దూసుకుపోతోందని బలంగా వాదించేవారే మన దేశియ పరిజ్ఞానంతో తయారైన వాక్సిన్లను చూసి భయపడుతుండటం చూస్తున్నాం. ఐతే గత రెండు మూడు దశాబ్దాలుగా వాక్సిన్లపై సాగుతున్న పరిశోధనల సహాయంతోచే ప్రస్తుత వాక్సిన్లు వచ్చాయనీ..కేవలం క్లినికల్ ట్రైల్యూని మాత్రమే వేగవంతం చేశారని తెలుసుకోవడం అవసరం. ఏదైనా ఒక ప్రాణాంతక వ్యాధి ప్రబలినపుడు వీలైనంత త్వరగా వాక్సిన్ తీసుకురాగడం అన్నది మెడికల్ టెక్నాలజీ సాధించిన అధ్యాతంగా చూడవలసి ఉంది. అంతేకాక ఈ వేగం భవిష్యత్తులో రాబోయే ఏ ప్రాణాంతక జబ్బునైనా వాక్సిన్తో ఎదుర్కొలగమనే భరోసాను కలిగిస్తుంది. ప్రైజర్ తెచ్చిన mRNA వాక్సిన్ అనేది కటారిన్ కారికో అనే హంగేరియన్ మహిళా శాస్త్రవేత్త చేసిన నలభై సంవత్సరాల పరిశోధన ఫలితంగా వచ్చింది. ఆ పరిశోధనను కరోనా వాక్సిన్ కోసమై ఉపయోగించడం జరిగింది. ఈవిడ చేసిన పరిశోధన కేవలం కరోనా వాక్సిన్కే పరిమితంకాకుండా రాబోయే కాలంలో క్యాన్సర్ చికిత్స లో కూడా కీలకంగా మారబోతోందనే భరోసా కల్పిస్తోంది.

మన దేశంలో కరోనా వాక్సినేషన్ మొదలయ్యాక్ ప్రంట్ లైన్ వర్గర్లు, డాక్టర్లు లక్షల సంఖ్యలో ఇప్పటికే వాక్సిన్లు వేసుకుని ని శిచ్చిం త్రుగుతూ ఉన్నారు. వారం దరూ సోషల్ మీడియాల్ ఫోటోలు

పెడుతూ
వదిమందికీ
ఆదర్శంగా నిలుస్తు

న్నారు. ఐనా ఇది సరిపోదు. రాజకీయ నాయకులు, సెలెబ్రిటీలు కూడా ఈ వాక్సిన్ ప్రోగ్రామలలో పాల్గొని ప్రజలకు భరోసా ఇవ్వపలసిన అవసరం ఉంది. అక్కడక్కడా సహజంగా జరుగుతున్న మరణాలను వాక్సినేషన్కి లింక్ పెట్టి ఫాల్స్ అసోసియేషన్తో రాసే మీడియా కథనాలు కూడా పరిశీలించవలసి ఉంది. తప్పుడు అవగాహనతో మాట్లాడుతూ ప్రజలను వాక్సినేషన్కి దూరం చేస్తున్న సోషల్ మీడియా, యూట్యూబ్ వీడియోలనూ రైటప్లలనూ వెబ్‌సైట్లలనూ నియంత్రించవలసి ఉంది. సూడో సైన్సును ప్రోదిచేస్తే అది పదింతలై మనమీదే విరుచుకు పడుతుందని గుర్తించవలసి ఉంది. ఎందుకంటే ఈ యాంటీ వాక్సినిజం, వాక్సిన్ చుట్టూ ఉన్న అపోహలూ, భయాలూ కేవలం కరోనా వాక్సిన్ కు మాత్రమే పరిమితం కావు. రానున్న కాలంలో అన్ని రకాల వాక్సిన్లకూ పాకుతాయి. దీనివలన ముఖ్యంగా బలయ్యేది చిన్న పిల్లలే. పిల్లలకు సరైన వాక్సిన్లు వేయడానికి తల్లిదండ్రులు వెనకడుగు వేసే పరిస్థితి కనుక వస్తే..పారశాలలకు పిల్లలను పంపాలన్నా భయపడే పరిస్థితి నెలకొంటుంది. పిల్లల్లో తొంబై శాతం ఇస్కోన్లన్న స్కూలు వాతావరణంలోనే సోకుతుంటాయని స్టడీలు చెబుతున్నాయి. వాక్సిన్లు వేసుకోని పిల్లలు ఇస్కోన్లన్న తమ తోటి పిల్లలకూ సోకించడం జరుగుతుంది. దీని పర్యవే సానాలు తీవ్రంగా ఉండే అవకాశం ఉంది. అందువలన వాక్సిన్ పై శాస్త్రీయ అవగాహన పెంచడం ఇవుడు అత్యవసరం. మన దేశంలో మొగదశలోనే ఉన్న యాంటీ వాక్సినిజం సూడో సైన్సును మరింత పెరగసియకుండా చేయవలసిన అవసరం ఉంది. స్లోవేకియా, ప్రాసు వంటి దేశాలలో వాక్సిన్ వేసుకోని పిల్లలకు స్కూలు అడ్డిషన్లన్న కూడా నిలిపివేయడం అక్కడి తీవ్ర పరిస్థితికి అద్దం పడుతుంది. పిల్లలకు వాక్సిన్ వేయించని తల్లిదండ్రులపై కేసులు వేయడం, నిబంధనలు పాటించని స్కూల్లు లైసెన్సులను రద్దుచేయడం వంటి చర్యలు ఆ దేశాల్లో పెచ్చరిల్లుతున్న ఇస్కోన్లను, సూడో సైన్సును ప్రభుత్వాలు ఎలా పూనుకుని నియంత్రిస్తున్నాయా తెలుపుతున్నాయి. భవిష్యత్తులో రాబోయే విపత్తులను ముందుగానే పసిగట్టి సరైన నివారణా చర్యలను చేపడితే మన దేశాన్ని కూడా అంటువ్యాధులనుంచి కాపాడగలుగుతాం.

ఒక్కసారి మనకు ఏమీ కానీ వ్యక్తులు మన ఆలోచనల్లో చోటు చేసుకుని మనలను కలవర పెడ్తుంటారు. మన దైనందిన జీవితాన్ని ప్రభావితం చేస్తుంటారు.

మనోహర తైన దిగి ఇలా బయటకు వచ్చాడో లేదో బయట ఆటో వాళ్ళు చుట్టుముట్టారు. స్టేషన్ పరిధిలో ఉన్న ఆటోవాళ్ళు ఇరవై రూపాయాల్లో వెళ్లాల్సిన దూరానికి వందా, నూట యాభై అడుగుతారు. రోజు రైల్లో ప్రయాణం చేసే ఉద్యోగస్తుదైన మనోహరకి ఇది అలవాటే. అందుకే ఆటో వాళ్ళ మధ్య నుండి దూసుకుని బయటకు నడవడం ప్రారంభించాడు. కొంత దూరం నడిచివెళ్ళి పేర్ ఆటో దౌరకగానే ఎక్కాడు.

- సమ్మేట ఉమాదేవి, 9849406722

సాయంత్రం సమయమేమో రోడ్డు చాలా రద్దిగా ఉన్నది దారిలో ఇంకో ఇద్దరు ఆటో ఎక్కాడు. కొంత దూరం వెళ్ళగానే ఒక కానిస్టేబుల్ ఆటో ఆపి దూకుడుగా ముందు కూర్చోబోయాడు.

‘సార్ పదిహేను రూపాయలు చిల్లర ఉండా?’ అని అడిగాడు ఆటో ట్రైవర్. ఆటోలో ఉన్న ముగ్గురూ ఒక్కసారిగా ఉలిక్కిపడ్డారు. సర్వీస్ చార్జ్ పదిహేను రూపాయలే.. కానీ ఛార్లీ ఎంతైనా సరే కనిపించిన ఆటో ఎక్కేసి ఎంత దూరమైనా వెళ్ళి డబ్బులు ఇవ్వండా దిగిపోయే అలవాటున్న ఓ పోలీస్ కి అతను ఇవ్వవలసిన డబ్బుల గురించి హెచ్చరించడం.. ఖచ్చితంగా డబ్బులు ఇస్తేనే ఎక్కుండి అన్న ధోరణిలో మాట్లాడడం ఆశ్చర్యంగా అనిపించింది.

అతను వెంటనే ‘నేనెవరినో కనిపిస్తేదా?’ అని అన్నాడు దురుసుగా ..

‘కనిపిస్తున్నది సర్. మీరు ఎవరైనా సరే.. నా ఆటో ఎక్కినప్పుడు మీరు నాకు పాసింజరే. ఈ ఆటో పైనాన్స్ లో తీసుకున్న.. నెలకు ఇంతా అని డబ్బులు కట్టాలి సర్. ట్రీగా తీసుకెళ్డాలు లేవు’ నిర్మిహమాటంగా చెప్పాడు.

ఇప్పుడా వ్యక్తి ఆటో ఎక్కితే అలవాటుకు విరుద్ధంగా పదిహేను రూపాయలు ఇవ్వాలి. ఆటో ఎక్కుకుంటే ట్రీగా ఎక్కుతూ ఆటోవాళ్ళకు అన్యాయం చేస్తున్నట్లు ఒప్పుకుంటున్నట్టే. పైగా చేతిలో కూరగాయల సంచీ ఉండడం వల్ల అతను డ్యూటీకి కాకుండా ఇంటికి వెళ్తున్నట్లు అర్థమవుతున్నది. చేసేదేమీ లేక అతను తప్పనిసరిగా ఆటోలో కూర్చున్నాడు, మిగితా ఇద్దరు దిగాక అతని స్టేజ్ రాగానే ఆటో దిగి డబ్బులు ఇచ్చేశాడు.

మనోహరకి ఆటో అతన్ని చూస్తే భయం వేసింది చాలా

కథ

చిన్నవాడు.

లంతి

చూస్తానికి ఆటో ట్రైవర్లా కాకుండా కాలేజ్ కుర్రాడిలా ఉన్నాడు. ఆటో దిగి డబ్బులు ఇస్తూ.. ‘బాబూ నీ పేరేమిటో గానీ వాళ్ళతో నీకెందుకు? రేపటి నుండి లతను నిన్నేమన్నా ఇబ్బంది పెడతాడేమో’ అన్నాడు.

‘నా పేరు ప్రకాష్ సర్.. నాకు ఏమీ కాదులెండి సర్’ అంటూ ఆటో వెనక్కు తిప్పుకుని వేగంగా వెళ్ళిపోయాడు. అప్పటి నుండి ప్రకాష్ మనోహర ఆలోచనల్లో ఒక భాగమై పోయాడు.

రోజు సాయంత్రం తైన దిగగానే కొద్ది దూరంలో అప్పుడప్పుడూ ప్రకాష్ ఆటో కనపడడం ఆ పక్కన వేరే ఎదయినా ఆటో ఉన్న ప్రకాష్ ఆటోనే ఎక్కడం మనోహరకి అలవాటై పోయింది. ఆ సమయానికి ఏ కానిస్టేబుల్ ఆటో ఎక్కినా ప్రకాష్ ఖచ్చితంగా డబ్బులు వసూలు చేస్తుండడం వాళ్ళ ఏమీ అనలేక కోపంగా డబ్బులు ఇస్తుండడం గమనిస్తూనే ఉన్నాడు.

ఆ రోజు ఒక కూలి స్ట్రీ చంటిపిల్లను తీసుకుని ఆటో ఎక్కింది. తాను చెప్పిన చోట దిగి డబ్బులు లెక్క చూసుకుంటుంటే.. ‘వద్దులేమ్మా..’ అని ఆటో ముందుకు తీసుకెళ్డాడు.

‘అదేంటి ప్రకాష్..?’ అని అడిగాడు చనువుగా మనోహర్.

‘అమె తన బిడ్డను హస్సిటల్కి తీసుకెళ్ళి వస్తున్నది సార్. అక్కడ ఎన్ని పైసలైనాయో ఏమో పాపం. ఛార్లీలకు జూసుకుంటున్నది సర్’ అన్నాడు.

డబ్బుల దగ్గర అంత ఖచ్చితంగా ఉండే ప్రకాష్ ఇలా ముసలివారికి కూలివారికి సాయపడుతుండడం గొప్పగా అనిపించింది. మరి పోలీసులతో ఈ వైరం ఏమిటి అనిపించింది. ఈ కోపం మనసులో పెట్టుకుని వాళ్ళు ప్రకాష్ ని ఏదయినా చేస్తేనో అని భయం వేసింది. ఈ ఆలోచన పెరిగి పెరిగి మనోహరని నిలువనివ్వడం లేదు. ప్రకాష్ ని మెల్లగా మార్చాలి అనిపించింది.

అయినా ఆటో నడుపుతూ బతుకు వెళ్లదీస్తున్న ఒక యువకునికి పోలీసుల మీద కోపం ఏమిటి? వాళ్ళ పేరులోనే ఉన్నది కదా వాళ్ళు రక్కక భట్టులు అని. వాళ్ళున్నదే ప్రజల రక్కణ కోసం కదా! నిజానికి పోలీసులు ఎక్కుడికి వెళ్లాలన్నా వాళ్ళకు స్వంత వెహికల్స్ ఉండాలి.. కేవలం ఉన్నతాధికారులకే కాకుండా ఆ శాఖలోని చిన్న ఉద్యోగస్తులందరికీ కూడా ప్రభుత్వమే టూ ఏలర్స్ ఇస్తే బాగుండు అని అనిపించింది. ప్రకాష్ చిన్నవాడు. యువత ఇలా తెలిసీ తెలియక ప్రవర్తిస్తున్నప్పుడు పెద్దవాళ్ళన్నా వాళ్ళను సరిదిద్దాలి, లేకుంటే మానవ సంబంధాలు, విలువలూ ఇలాగే మారిపోతాయి అని అనిపించింది.

ప్రకాష్టతో కాన్త నింపాదిగా మాట్లాడే సంధర్భం కోనం చూస్తున్నాడు మనోహర్.

ఆ రోజు ఆటోలో మరో పోలీన్ ఎక్కుడు. దారిలో దిగిపోయి ప్రకాష్ అడిగినా కూడా డబ్బులు ఇవ్వలేదు. ప్రకాష్ ‘ఆటో చార్జ్ ఇవ్వండి సార్..’ అన్నాడు

‘ఏంటూ నన్ను పైసలడుగుతున్నావీ. అసలు ఇక్కడి నుండి ఇక్కడికి నీకు పైసలు ఇవ్వాలా?’ అన్నాడు.

‘అవును సర్. ఇక్కడికే అని మీరు నడిచి రాలేదు కదా.. నా ఆటోనే ఎక్కురు కద సార్!’ అన్నాడు.

‘ఏంటిరా నకరాల్ చేస్తున్నావు..?’ అరిచాడతాను.
మనోహర్కి భయం వేసింది.

‘ఎందుకు సార్ ఎంతో
అంటున్నారు..’

‘మరి ఏమనాలిరా. కళ్ళు నెత్తి
మీదకు వచ్చినాయా? సార్! ఆటో డైవర్
గారూ.. అని పిలవాలా?’

పౌరుషంతో ప్రకాష్ ముఖం
ఎవ్రబడింది. ‘అంత వద్దులెండి సార్. నా డబ్బులు నాకు
ఇవ్వండి చాలు’ పంతంగా అన్నాడు. చేసేదేమి లేక అతను
పదిరూ పాయాలు ఇచ్చేసి వెళ్లిపోయాడు.

ఆటోలో మనోహర్ ఒక్కడే ఏగిలిపోయాడు. ‘సార్ మీరు నా గురించే ఆలోచిస్తున్నారు. నన్ను ఏమీ అనలేక కోపంగా ఉన్నారు కదా సార్’ అన్నాడు ప్రకాష్.

మనోహర ఒక్కసారిగా ఉలిక్కిపడ్డాడు.. ‘వాళ్ళతో పెట్టుకోవడం ఎందుకు అనే నా బాధ ప్రకాషి. మీరు యువకులు కదయ్యా మీకు ఏమి చెప్పాం చెప్పు?’

‘ఒక రెండునెలలుగా నన్ను గమనిస్తున్నారు కద సార్. ఒక యువకుడు చేయకూడని పనులు చేస్తున్నంత చెడ్డోడిగా కనిపించానా సార్..’

‘ಅಯ್ಯ ಆದ್ಮಿ ಲೇಕು ಪ್ರಕಾಷ’

‘అనలు ఒక
రోజేమయ్యందో తెలుసా
సర్..’ ప్రకాష్ చెప్పడం
ఆరంభించాడు..

‘మామూలుగా నేను
పొద్దున్నే పల్లెటూర్ల నుండి
కూర గాయలు, ఆకు
కూరలు తెచ్చే ఆడోళ్నను
ఆటోలో ఎక్కించు కుని
రైతు బజార్ దగ్గర
దింపుతుంటా. ఒక రోజు
ఒకామెకు కూర గాయల

గంప దింపడానికి సాయం చేస్తూ.. మట్టి అంటుకుంటదని గబ గబా నా యూనిఫామ్ షర్ట్ తీసి సీట్ మీద వేసి ఆ గంపలు దింపాను సర్.. ఇట్ల ఆటో స్టార్ చేస్తున్న సార్.. అంతలోనే ఒక కానిస్టేబుల్ వచ్చి.. ‘యూనిఫామ్ ఏదిరా?’ అని ఫటూ ఫట్టమని నా భుజాల మీద అయిదారు దెబ్బలు కొట్టాడు సర్.

‘సార్ యూనిఫామ్ ఉన్నది’ అని.. యూనిఫాం చూపించుకుంటూ అప్పుడే ఎందుకు తియ్యవలసి వచ్చిందో వివరించబోయాను. వెంటనే వేసేసుకుంటాను అని చెప్పాలని చూశాను. నేను చెప్పేది అస్తులు వినిపించుకోవడం లేదు సార్. మల్లా నాలుగు దెబ్బలు వేశాడు సార్. ఆ దెబ్బల నెప్పిని వారం రోజులు అనుభవించాను సర్.

‘ఏమయిందిరా అని అడుగుతుంటే అమ్మకు చెప్పకోలేను.. ఏం చెప్తాను సార్ నేనమన్నా తప్ప చేశానని చెప్పనా? నా దగ్గర లైసెన్స్ లేదా? ఆర్టీఎస్ లేదా? బండికి ఇన్నారెన్న చేయించలేదా? అన్ని విషయాలల్లో పక్కా ఉంటాను సార్ నేను. తప్ప చేయకుండా ఒక పోలీస్ చేతిలో దెబ్బాలు తిన్నానని

తెలిస్తే మా అమ్మ ఎంత బాధపడుతుందో
తెలుసా సర్? అనలు మా అమ్మ ఎవరో
తెలుసా సర్? విధి నిర్వహణలో ప్రాణాలు
కోల్పోయిన ఒక పోలీన్ భార్య. నేను రూల్స్
పాటించకుండా ఉంటే ఆమె ఊరుకుంటదా?

మా నాన్న చనిపోయినప్పుడు నేను
చాలా చిన్నోడిని సార్.. మా అమ్మకు
ఉద్యోగం ఇస్తాము అంటే మా తాత పంపించలేదు. ‘నా
ప్రాణాలున్నంత వరకు మిమ్మల్ని కంటికి రెప్పలా
కాపాడుకుంటాను నువ్వు మాత్రం ఉద్యోగానికి వెళ్లాడ్దమ్మా’
అన్నాడట. మా అందరినీ అట్లాగే ఎంతో ప్రేమగా పెంచాడు
సర్. నన్నా మా చెల్లినీ బాగా చదివించాడు కూడా. కానీ మా
చదువులింకా పూర్తి కానేలేదు. ఏదో పని ఉన్నట్టే ఆ దేవుడు మా
తాతను తీసుకెళ్ళిపోయాడు. ఇక కుటుంబం బాధ్యత నేను
మోయాల్ని వచ్చింది సర్. సరదాగా ఫైండ్ దగ్గర నేర్చుకున్న
ఆటో డ్రైవింగ్ మా కుటుంబాన్ని నిలబెట్టింది. ఎంతో జాగ్రత్తగా
ఆటో నడుపుకుంటూ ఇంటిని మొయింటైన్ చేస్తూన్నా సార్.
నాకూ బాధ్యతలు తెలుసు సార్. నా దగ్గర డ్రైవింగ్ లైసెన్సు
ఉన్నది. బండికి సంభందించిన అన్నీ పేపర్లు ఉన్నాయి సర్.
యూనిఫామ్ లేకుండా ఏ రోజు ఉండను సార్. నన్న

నా దగ్గర త్రవింగ్ లైసన్స్ ఉన్నది.
బండికి సంభందించిన అన్న పేపర్లు
ఉన్నాయి సర్. యూనిఫామ్
లేకుండా ఏ రీజు ఉండను సార్.
ఎవు, ఎవును, లొటో ప్రార్థి?

ఎందుకు కొట్టాలి సార్? నాకు ఎక్కడ కూర్చుంటే అక్కడ ఏడుపు వచ్చింది సర్.. ఫట ఫట మని కొట్టాడు సార్. నేను తప్పు చేస్తే కొట్టాలి కానీ.. తప్పు చేయకుండా కొట్టాడు సార్ ప్రకాష్ లో ఎక్కడలేని ఉక్కోషం కన్నుల నీరై పొంగు తున్నది. ముఖ్యం ఎప్రగా మారింది మళ్ళీ కొనసాగించాడు.

“నేను ఆప్పటిదాకా యూనిఫామ్ వేసుకునే వున్నాను.. మరో నిముషమైతే మళ్ళీ వేసుకునే వాడినే.. ఇంతలోనే ఎందుకు కొట్టాలి సార్? మా నాన్న ఎట్లా ఉంటారో కూడా నాకు గుర్తులేదు. మా అమ్మా, మా తాతా నన్ను ఒక్క దెబ్బ కూడా వేయకుండా పెంచారు. అవి ఎంత బలమయిన దెబ్బలని కాదు సార్. అసలు ఎందుకు కొట్టాలి అన్నదే నా ప్రశ్న..

సర్ నేను తప్పు చేయలేదు.. ఒకవేళ నేను తప్పు చేసినా వాళ్ళకు కొట్టే హక్కు ఎక్కడిది సార్? నాకు పైన్ వేయవలసింది కట్టుకునే వాడిని.. అంతేగానీ ఈ కొట్టడడం ఏమిటి సార్?

ఎవరికయినా ఏదయినా అన్యాయం జిరిగితే ఊర్లో పెద్ద మనుషుల దగ్గరకు వెళ్ళి పంచాయితీ పెట్టించి సమస్యలు పరిష్కరించుకుంటారు. ఎంత పెద్ద ఆపద వచ్చిన పోలీస్ స్టేషన్కి వెళ్ళి కంప్లెంట్ ఇవ్వాలంటే మన వాళ్ళు భయపడుతుంటారు ఎందుకో తెలుసా సార్? ఇదిగో ఇట్లాంటి టీటోమెంట్ వల్లనే కదా సార్.

అదిగో సార్ ఆ నాలుగు రోడ్డ నడుమ చిన్న పిల్లలు వంటి మీద సరైన బట్టలు లేకుండా వచ్చే పోయే బండ్ల మధ్య చేరి అడుకుంటుంటే.. వాళ్ళు ఎక్కడ మన బండ్ల కడ్డంబడి ఉక్కరెతడో అని మనం తెస్తున్ పడతాం. అక్కడే వన్న వీళ్ళు ఏమీ అనరు.. వాళ్ళకేమైనా అయితే బాధ్యతావరు సార్?

ఇదే రూట్లో మంత్రిగారి అబ్బాయి ఓవర్ స్టోర్లో వెళ్తుంటే నమస్కారం పెడతారే గానీ ఒక్కరూ పట్టుకోరు.. ఇవి పెద్ద విషయాలు కావు.

మా ఇంట్లో మమ్ముల్ని ఏమి చెప్పు పెంచారో తెలుసా సార్.. యాక్కిడెంట్ కేసుల్లో రక్కాలు కారుతున్న వారిని హస్పిటల్లో చేర్చిన మా నాన్న గురించి, ఎన్నికలు వచ్చినప్పుడు మూడు రాత్రులు కంటి మీద కునుకు లేకుండా డ్యూటీ చేసిన మా నాన్న దోష్టుల గురించి.. తగలబడిపోతున్న ఇళ్ళ నుండి ముసలి వారిని పసి పిల్లలను కాపాడిన గొప్ప గొప్ప పోలీస్ల గురించి చెప్పింటాడు మా తాత.

మా చిన్నమ్మ తాను బీఈడీ చేస్తున్నప్పుడు.. అక్కడ పని చేసిన డీఎస్సీ గురించి చాలా గొప్పగా చెప్పింటుంది సార్. అక్కడ లోకల్ నాన్ లోకల్ గోడవలు వచ్చి వాళ్ళ బ్యాచ్ వాళ్ళు దారుణంగా కొట్టుకున్నారట. కొందరిని అరెస్ట్ చేసినా.. ఆ ఉదయమే వాళ్ళను వదిలి పెట్టి అందరినీ వాళ్ళ కాలేజీలో

సమావేశపరిచారట సార్. మీరు కాబోయే ఉపాధ్యాయులు

వట్టి పుణ్యానికి లాలీ దెబ్బలు తింటే ఎట్లా ఉంటుంది సార్? ప్రతి చిన్న కారణానికి లాలీ దెబ్బలు తింటుంటే యువతకు పోలీస్ వ్యవస్థ మీద గౌరవం ఎట్లా ఉంటుంది సార్? నేను తప్పు చేస్తే నాకు పైన్ వేయకుండా కొట్టడం అబ్బాజింగ్ కిందకు రాదా సార్..

కదా! మీకసలు ఎఫ్ఫార్ గురించి తెలుసా అని అడిగారట.

మీలో కొందరు గ్రూప్స్ కి రాసి.. ఫలితాల కోసం ఎదురుచూస్తూ

గ్యాప్లో బీఈడీ చేస్తున్నారని, కొందరు ప్రీలిమ్స్ కి ప్రిపేర్

అవుతున్నారని విన్నాను. నిన్న మీరు

చేసిన గొడవకి మీ పేరు ఎఫ్ఫార్ లో

చేర్చామే అనుకోండి. మీలో ఎవరికి

ఉద్యోగం వచ్చినా ముందు ఎంక్లేరీకి మా

దగ్గరకే వస్తారు. ఒకసారి ఒక్కడ మీ పేరు

కనపడితే మీకు పూర్వాచర ఉండడని

తెలుసా! ఇది మీ ప్రథమ తప్పగా

భావించి ఎప్పరి మీద కేస్ పెట్టడం లేదు.

మీ అందరినీ నా తమ్ముళ్ళగా భావించి

చెప్పున్నాను. బాధ్యతగా మెలగండి అని చెప్పారట.. జీవితంలో ఎవరైనా అతన్ని మరచిపోతారా సర్..

కిందటి నెల కదులుతున్న రైలుతో పాటు వేగంగా పరుగెత్తి చంటి పాపకు పాలందించిన ఆర్ఎఫ్ జవాన్ గురించి చెప్పి సంబంధపడుతుంటుంది మా చెల్లి.. మొన్నటికి మొన్న ఏడుస్తున్న రోజుల పాపకు సెలవులో వన్న ఒక కానిస్టేబుల్ అక్క స్టేషన్కి వచ్చి మరీ తన పాలు ఇచ్చి కాపాడిందని ఎంత మురిసిపోతూ చెప్పుంటుంది నా తల్లి. అలాంటి మంచి వార్తలు వింటూ పెరగాలని అనుకునే నాకు.. వట్టి పుణ్యానికి లాలీ దెబ్బలు తింటే ఎట్లా ఉంటుంది సార్? ప్రతి చిన్న కారణానికి లాలీ దెబ్బలు తింటుంటే యువతకు పోలీస్ వ్యవస్థ మీద గౌరవం ఎట్లా ఉంటుంది సార్? నేను తప్పు చేస్తే నాకు పైన్ వేయకుండా కొట్టడం అబ్బాజింగ్ కిందకు రాదా సార్.. ఇక పీపుల్ ప్రఫుండీ అన్న మాటకు అర్థమేముంది సార్..’

ప్రకాశ్ చాలా పౌరుషపడుతున్నాడు, ఆవేశపడుతున్నాడు. అతనికి కలిగిన అనుభవానికి గాయపడ్డ చిన్నవాడు. మొత్తము రక్షణ వ్యవస్థ మీదే ద్వేషం కలుగకుండా అతనికి నాలుగు మంచి మాటలు ఎలా చెప్పాలో మనోహర్కి అర్థంకాలేదు. అతను ఏదైనా చెప్పేలోగానే అతను దిగే స్టేజ్ వచ్చింది. పర్సులో నుండి డబ్బులు తీసి ఇస్తూ మనోహర్ ఏదో అనబోయెంతలో మళ్ళీ ప్రకాశ్ అన్నాడు

“ఇప్పటిదాకా ఇట్లా ఏదేదో అంటున్నాడు. ఏడు ఏమయిపోతాడో అని పురీ అవుతున్నారా సార్. ఆటో నడువుతూనే కరస్పాండెన్స్ కోర్సులో డిగ్రీ పూర్తి చేశాను సార్. నాకే కాదు మా తాతకూ, మా అమ్మకూ, మా చెల్లెలికి నేను యస్సిని కావాలనే కోరిక సర్. ఆ పరీక్షలకే ప్రిపేర్ అవుతున్నాను. ఒకరో ఇధరో పొరపాటు చేస్తే అది మొత్తం వ్యవస్థకే ఆపాదించలేను సార్. నేను ఎన్న

అయితీర్చాను సార్.. ఈ సంవత్సరం కాకున్న వచ్చే సంవత్సరమయినా మీక ఎన్సి అయి మా నాన్న వారసుడిగా మీకు మళ్ళీ కనిపిస్తాను సార్.. ప్రకాశ్ లో ఉక్కోషం అతని ఆశయాన్ని దెబ్బ తియ్యనందుకు సంతోషపడుతూ తృప్తిగా వెనుతిరిగాడు మనోహర్.

జాతరంటే సముహావు సంబరం
ఆలివాసీ సంస్కృతిలో వెల్లువెత్తే ఉష్ణవం
పటమంటి కలవటమే ఏ పండుగకైనా అందం
కలిసి మొలసి జీవించడమే మహానందం
నమ్మకాలేవైనా నలుగురు చేలపాడుకోవడమే
జీవన గానం!

ఆదిలాబాద్ జిల్లా ఇంద్రవేభి మండలంలోని
కెస్లూపూర్ గ్రామం నాగోబా పూజకు
సిద్ధమైంది. గంగా జలం కోసం
మంచిరాల జిల్లాలోని కలమడుగు గ్రామ
రేవు లస్తం మడుగుకు మెస్రం
పంశీయులు పాదయాతగా
బయలుదేరారు. ఫిబ్రవరి 11న
సాంత్రాయ బద్ధంగా పూజలు నిర్వహించి
నాగోబా జాతరను ప్రారంభిస్తారు. మహాపూజ
అనంతరం ఐదు రోజులపాటు సాంప్రదాయ
బద్ధమైన కార్యక్రమాలు సాగుతాయి. ఎన్నో ఏళ్ళ చరిత్ర
కలిగిన ఈ జాతరను తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రాష్ట్ర
పండుగగా ప్రకటించింది. యెట్లా పుష్టమాసం లమావాస్య
రోజున పూజతో జాతర ప్రారంభమధుతుంది. నాగోబాను కొలిస్తే
పంటలు బాగా పండుతాయని, శాంతి విరాజిల్లుతుందని,
రోగాలు, కష్టాలు తొలిగిపోతాయని ఆదివాసుల నమ్మకం.

- తొడసం భీంరావు, 9492508690
తెలంగాణ ఆదివాసీ గిరిజన సంఘం

భారతదేశంలోని అతిపెద్ద గిరిజన జాతరలో నాగోబా జాతర ఒకటి. సర్వజ్ఞాలిని దేవతగా పూజించడం ఈ పండగ ప్రత్యేకత. పుష్టమాసం అమావాస్య రోజున తమ ఆరాధ్య దైవమైన నాగోబా (సేమడు/ సేపనారాయణమూరి) ప్రత్యక్షమై పురిపిప్పి నాట్య మాడుతాడని ఆదివాసుల నమ్మకం. ఆ రోజు సాయంత్రం సుమారు ఏడు గంటల సుండి దాదాపు రాత్రి 12 గంటల వరకు నాగోబా పూజారులకు తమ ఆరాధ్య దైవం ఆదిశేషువు కనిపిస్తాడని, వారు అందించే పాలు తాగి ఆశీర్వదించి అర్థశ్శమవుతాడని ఆదివాసుల విశ్విస్తారు.

కవర్ సైట్

ఈ
జాతరకు 16

రోజుల ముందు అంటే
పుష్టమాస పోర్చుమికి ఒక రోజు ముందు
గిరిజనులు పవిత్ర నాగోబా ఆలయం సుండి కలశం తీసుకుని
గోదావరి జలం తేవటానికి కలినడకన బయలుదేరి వెళతారు.
కెస్లూపూర్కు సుమారు 100కి.మీల దూరంలో ఉన్న మంచిర్యాల
జిల్లా జన్మార్గం మండలంలోని కలమడుగు వరకు నదిచి వెళ్లి అస్సం
మడుగు సుండి గోదావరి జలం తీసుకు వస్తారు. ఇక్కడ గిరిజనుల

పూర్వులు
న్నా న ఽ
చే న్ను ఽ డ గా
న్నా గ ఽ దో వ త ఔ
ద ర్మాన విచ్చా డ నే
నమ్మకంతో అక్కడి జలాన్ని
పవిత్రంగా గిరిజనులు భావిస్తుటారు.

అక్కడ సేకరించిన జలంతో నిండిన కలశాన్ని
కెస్లూపూర్ సుండి 40 కి.మీల దూరంలో ఉన్న పూసిగూడ' అనే
గ్రామానికి లేదా నార్మార్య మండలంలోని 'గుంజాల' గ్రామానికి
తెచ్చి అక్కడ ఒకరోజు ఉన్న తరువాత కెస్లూపూర్కు సుమారు
8మిల దూరంలో ఉన్న ఇంద్రవేభిలో వెలసిన ఇంద్రచేవి
సామూహికంగా పూజలు జరుపుతారు. అక్కడ సుంచి బయలుదేరి
కెస్లూపూర్ చేరి అలయానికి కొద్ది దూరంలో ఉన్న మరిచెట్లు కింద 4
రాత్రులు, ఒక (మరం) పాకలో 3 రాత్రులు సామూహిక పూజలు
జరిపి నాగోబా మందిరానికి వాయిద్యాలతో తెచ్చి అలయం వడ్డ
ఉన్న మరిచెట్లైపై పవిత్ర జలకలశాన్ని భద్రపర్చి సిరికొండ
(నాగోబా ఆలయానికి దాదాపు 10కి.మీ దూరంలో ఒక గ్రామంలో)
ప్రత్యేకంగా తయారు చేయించిన కుండలను తెచ్చుకుంటారు.
అమావాస్య రోజున కలశం భద్రపర్చిన మరిచెట్ల దగ్గరకు
చేరుకుంటారు.

మెప్రం పంశంలోని 22శాఖ(కిత్త)లకు చెందిన మహిళలకు
సిరికొండ సుండి తీసుకు వచ్చిన మట్టి కుండలను పంపిణీ చేస్తారు.
ఆ మహిళలకు మరిచెట్ల ప్రాంతంలోని కోనెటి నీటిని తీసుకువచ్చి ఆ
నీటితో మట్టిని తడిపి పాము పుట్టుతో పాటు బౌలదేవతను తయారు
చేసి పూజలు నిర్వహిస్తారు. ఆలయ ప్రాంగణాన్ని అలికి దేవతను
గోదావరి జలాలతో అభిషేకం చేస్తారు. అనంతరం పూజలు
కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తారు. ప్రత్యేక పూజకు మొలకెత్తిన
దాన్యాలు, ఒక రాగి చెంబులో పాలు తీసుకువస్తారు. నవధాన్యాలు,
ఒక రాగి చెంబులో పాలు తీసుకువస్తారు.

ములకలు, పాలు అన్నించిని ఒక కొత్త రుమాలతో కప్పి

పుట్టుపై ఉంచుతారు. పుట్టుమీది రుమాలు పైకి ఎత్తినట్టు
కనిపించానే పూజా కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభిస్తారు.
ఇప్పటికే నాగదేవత చెంబులోని పాలు తాగుతాడని
గిరిజనులు విశ్విస్తుస్తారు. ఆ మహా పూజ
అనంతరం ముఖ్య అతిథులు, ఇతర భక్తులకు
అలయంలో పూజలు చేసేందుకు అవకాశం
కల్పిస్తారు. అంత వరకు ఇతరులకు లోనికి వచ్చే
అపకాశం ఇవ్వరు. మహాపూజ అనంతరం మెస్రం
వంశీయులు భేటింగ్ (కొత్తోడళ్ళ పరిచయం)
కార్యక్రమం నిర్వహిస్తారు. మెప్రం పంశంలోకి
కొత్తోడళ్ళగా పచ్చిన వారికి నాగోబా దర్శనం చేయించి

వంశ పెద్దలను పరిచయం చేయస్తారు. అనంతరం వారిచే
అశీర్వచనాలు ఇస్తారు. ఈ భేటింగ్ కార్యక్రమంలో కొత్తోడళ్ళ
మెస్రం పంశంలోకి లీనమయినట్లుగా భావిస్తారు. భేటింగ్
కార్యక్రమంలో పాల్గొని మెస్రం వంశీయుల కొడళ్ళ మామూలుగా
నాగోబా దర్శనం చేయడం అవచారంగా భావిస్తారు. భేటింగ్లో
ఒకసారి పాల్గొన్నారు తరువాత మామూలుగా దర్శనాలు
చేసుకోవచ్చు.

■ తూమ్ పూజ

భేటింగ్ కార్యక్రమంతో పాటు 'తూమ్' పూజ ఆచారం కూడా
నిర్వహిస్తారు. తమ పంశంలో మృతిచెందిన వారి పేరిట ఈ
పూజలు నిర్వహిస్తారు. ఈ కార్యక్రమం నిర్వహించడం వలన వారి
మరణించిన వారు నాగోబా (పెర్చుపేన్) సన్నిధికి చేరుతారని
ప్రగాఢంగా నమ్ముతారు. తూమ్ పూజ, భేటింగ్ కార్యక్రమాలు
దాదాపు తెల్లవారుజాము వరకు జరుగుతాయి.

■ 22 పొయిలతోనే వంటలు

నాగోబా జాతరకు ఎంతమంది మెస్రం వంశీయులు వచ్చినా అక్కడ వంటలు వండేది 22 పొయిలపైనే. ఎవరికి వారు
ఇష్టమెచ్చినట్లు పొయిలు పెట్టుకుని వంట చేసుకోవడానికి వీల్చేదు.
అది కూడా ఎక్కడపడితే అక్కడ పొయి పెట్టరాదు. ఆలయ

ప్రాంగణంలోనే ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేసిన ప్రాంతం (గోవాడ)లో మాత్రమే పెడతారు. చుట్టూరా దీపాలు వెలిగించేందుకు చిన్న అరలు ఏర్పాటు చేస్తారు. అందులో పెట్టే దీప కాంతుల వెలుగులోనే వంటలు చేసుకోవాలి. మెస్ట్రం వంశియులు వేలాదిగా తరలి వచ్చినా సరే ఆ 22 పొయ్యల మీదే వంతులవారిగా వంటలు చేసుకుంటారు. మిగతా ఆదివాసులుగాని, ఆదివాసీయేతరులుగానీ ఎక్కుడైనా వంటలు చేసుకోవచ్చు.

■ నాగోబా గురుంచిన కథనాలు

క్రి.శ 740 ప్రాంతంలో పడ యూర్ శేషసాయి అనే నాగ భక్తుడు కేస్లాపూర్ ప్రాంతంలో నివాసముండేవాడు. ఆయన నాగ దేవతను దర్శించాలనే కోరికతో ఒకసారి నాగలోకానికి వెళ్ళాడు.

ఆక్కడ నాగలోక ద్వారా పాల

కులు శేషసాయిని అడ్డుకుంటారు. దీంతో నిరాశగా వెను దిరుగుతాడు. ఈ క్రమంలో పారపాటున అతని చేయి నాగ ద్వారాన్ని తాకుతుంది. తన ద్వారాలను సామాన్య మానవుడు తాకాడనే విషయం తెలిసిన నాగదేవత శేషసాయిపై ఆగ్రహిస్తుంది. శేషసాయికి ప్రాణభయం పట్టుకుంటుంది. కోప నివారణకు, నాగ దేవతను శాంతిపచేసే మార్గాలు వెతుకుతాడు. తనకు తెలిసిన 'ప్రధాన్' (పురోహితుడు)ని కలిసి శాంతి మార్గాలను తెలుసుకుంటాడు. ఏడు కుండల పాలు, నెయ్యి, తేనే, బెల్లం, పెసర పప్పు తదితర ఏడురకాల వైవేద్యాలు సమర్పించి, తన వంశస్తుల గ్రామాల మీదుగా పయనిస్తూ, పవిత్ర గోదావరి నీటిని తీసుకొచ్చి నాగరాజుకు అభిప్రేకం చేశాడు. ఆయన భక్తికి మెచ్చిన నాగరాజు కేస్లాపూర్ గ్రామంలోనే శాశ్వత నివాసమేర్పరుచుకున్నాడు. ఆ స్థలమే నాగోబాగా ప్రసిద్ధికేక్కింది. ఆనాటి నుండి ప్రతి సంవత్సరం క్రమం తప్పకుండా ఆదివాసులు పూజలు నిర్వహిస్తున్నారని కథనం.

అలాగే మరో కథనం కూడా ప్రచారం ఉంది. మెస్ట్రం వంశానికి చెందిన నాగాయి మోతిబాయి రాణికి నాగేంద్రుడు కలలో కనిపించి సర్పం రూపంలో ఆమె గర్వాన జన్మిస్తానని

చెప్పాడని, ఆ కల నిజమైంది. సర్పరూపంలో ఉన్న నాగేంద్రునికి తల్లి తన తమ్ముడి కూతురు గౌరితో వివాహం జరిపిస్తుంది. అత్తగారి ఆజ్ఞ మేరకు బుట్టలో పాముతో తూర్పు దిక్కుకు గౌరి ప్రయాణమవుతుంది. బుట్టలో ఏముందో చూడకూడదనేది అత్తగారి ఆజ్ఞ గౌరి నడిచిన దారి వెంబడి గోదావరి నది ఏర్పడిందని, తను ప్రస్తుత జిగిత్యాల జిల్లా ధర్మపురి ప్రాంతంలో అత్తగారి ఆజ్ఞను కాదని బుట్టలో ఏముందో తెలుసుకోవాలనే కుతూహలంతో బుట్టను చూడగా అక్కడున్న నాగేంద్రుడు మనిషి గొంతుతో తన తల్లి ఆజ్ఞను దిక్కరించినందున మాయమయ్యాడని, తారువాత అతని కోసం ఎదురు చూసి చూసి గౌరి అక్కడ ధర్మపురి ప్రాంతంలోనే ఒక గుండంలో కలిసిపోయి ధర్మపురిలో దేవతగా వెలిసిందని, నాగేంద్రుడు తల్లి చెంతకు కెస్లాపూర్ చేరి వెలిసాడని విశ్వసిస్తారు.

మరో కథలో మెస్ట్రం వంశానికి చెందిన ఏడుగురు అన్నదమ్ములు మేనమామ ఇంటి నుండి చిన్నప్పుడు వేరే ప్రాంతానికి పారిపోయి బాగా డబ్బు సంపాదించి తిరిగి వచ్చారని భావించిన వారి మేనమామ కూతురు ఇంద్రాదేవి అందరినీ వరుసగా చంపేస్తుంది.

అయితే చివరి వాడు నాగేంద్రుడి భక్తుడు

కావడంతో ఇంద్రాదేవిని ఎదిరించాడని, తన ప్రాణాలు కాపాడిన నాగేంద్రుడికి భక్తిగా కేస్లాపూర్లో ఆలయం నిర్మించాడని అదే నేడు నాగోబా అలయంగా ప్రసిద్ధి చెందిందని చెప్పుంటారు.

■ నాగోబాకు ప్రయాణం

గోండ తెగకు చెందిన ఆదివాసుల్లో మెస్ట్రం వంశియుల ఆరాధ్య దైవం నాగోబా దేవత. నాగోబా దేవాలయం ఆదిలాబాద్ పట్టణానికి సుమారు 35 కి.మీల దూరంలో ఇంద్రవెల్లి మండలంలోని కేస్లాపూర్ గ్రామంలో ఉంది. ఇది రాష్ట్ర ప్రోవెంచ్ ఉన్న ముత్సూర్ గ్రామం నుండి సుమారు 4 కి.మీల దూరంలో ఉంటుంది. జాతర సందర్భంగా మాత్రమే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ గ్రామానికి బస్సు సర్వీసులను

నదుపుతుంది. మిగతా రోజుల్లో ఈ గ్రామానికి వెళ్లాలంటే ఆచోలు లేదా దీవుక్త వాహనాలను ఆశ్చయించాల్సిందే.

□ తంపాల జాతర రట్టు

ఈ సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 11న ప్రారంభమై 18వ తేదీ వరకు జరగాల్సిన నాగోబా జాతర కరోనా-19 మహామార్హి కారణంగా రద్దుయ్యింది. పూర్తిగా కరోనా ప్రమాదం నుండి సమాజం బయట పడకపోవడం, వాక్షిన్ పూర్తిస్థాయిలో అందరికీ అందుబాటులోకి రాకపోవడం వల్ల ప్రభుత్వం ముందు జాగ్రత్తగా కేవలం మెస్రం వంశీయులు తమ సాంప్రదాయ ప్రకారం పూజలు నిర్వహించడానికి మాత్రమే ప్రభుత్వం అనుమతి ఇచ్చింది. ఈ నిర్ణయాన్ని మెస్రం వంశీయులు నాగోబా ఆలయం (మురాడి)లో పీరాధిపతి మెస్రం వెంకటరావు, పెద్దలు చిన్నపటీల్ల నేతృత్వంలో సమావేశమై తీర్మానం రూపంలో ఆదివాసులకు వివరించారు. దర్శనం కోసం వచ్చే భక్తులు మాస్యులు ధరించి భౌతిక దూరం పాటించాలని సూచించారు.

□ త్రైభుత్య స్వాకార్యం

గత రెండు సంవత్సరాలుగా ఆలయ పునర్నిర్మాణ పనులు జరుగుతున్నాయి. ఈ ఆలయాన్ని దేవాదాయ శాఖ పరిధిలోకి తీసుకున్న ప్రభుత్వం ఆలయ నిర్మాణానికి నిధులు కేటాయించింది. దాదాపు రూ. 1.5 కోట్లతో ప్రజాదర్శార్ సభావేదికను ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. విశ్రాంతి భవనం, కెస్లాపూర్ నుండి ఆలయం వరకు డబుల్ లైన్ రోడ్సు, మల్లేపుర నుండి ఆలయం వరకు బీటి రోడ్సు నిర్మించి ప్రయాణానికి సౌకర్యంగా మార్చారు.

□ ప్రజాదర్శార్

1940లో జల్, జంగల్, జమీన్ నినాదంతో కుంరంభిము నైజెం సర్కార్పై పోరాటం నిర్వహించడంతో సర్కార్ గిరిజనుల సమస్యలను ప్రత్యేకంగా అధ్యయనం చేయడం కోసం బ్రిటీష్ సహకారంతో మానవ శాస్త్రవేత్త పైమన్డార్సు ప్రత్యేక

అధికారిగా నియమించిది. ఆయన 1946లో కెస్లాపూర్ జాతరను సందర్శించారు. ఆయన సూచన మేరకు నిజాం సర్కార్ సర్కార్ గిరిజనుల సమస్యల పరిష్కారం కోసం ప్రత్యేకంగా దర్శార్ ను ప్రారంభించింది. గిరిజనుల చెంతకు అధికారులు, ఇతర ప్రతినిధులు వెళ్లి సమస్యలు తెలుసుకోవాలని ప్రభుత్వం సూచించింది. యథావిధిగా నేటికీ ప్రతియేటా గిరిదర్శార్ కొనసాగుతోంది. మంత్రులు, ఎమ్మెల్చేలు, ఇతర స్థానిక సంస్కల ప్రజా ప్రతినిధులు, జిల్లా, సానిక అధికారులు దర్శార్ రోజున అందుబాటులో ఉండి వారి వినతులు స్వీకరించి సమస్యలు పరిష్కరించడంగానీ, పరిష్కారానికి సూచనలు చేయడంగానీ జరగాలనేది నాటి ఉద్దేశ్యం. కానీ నేడు దర్శార్ ఏ పార్టీ అధికారంలో ఉంటే ఆ పార్టీకి ప్రచార వేదికగా మాత్రమే ఉపయోగ పడుతున్నదని, గిరిజనుల సమస్యలు పరిష్కరించడంలో ఈ దర్శార్ నిస్తుజంగా మారిందని వారు వాపోతున్నారు. అయినా ప్రభుత్వం దర్శార్ ను సాంప్రాదాయంగా ప్రతిసారి నిర్వహిస్తానే ఉంది.

□ ముగింపు

కెస్లాపూర్ నాగోబాతో పాటు మెస్రం వంశీయులకే చెందిన బోడుందేవ జాతర కూడా కెస్లాపూర్ జాతర ముగియగానే ఉట్టార్ వండలంలో నిశ్యంపూర్లో ప్రారంభ మవుతుంది. ఈ రెండించికి ముందుగా నార్సార్ మండల కేంద్రంలోనూ

ఆదివాసులు జాతర ఘనంగా జరుగుతుంది. ఈ మూడు జాతరలలోనూ మహారాష్ట్ర, మద్గాపదేవ, చత్రీన్సమ్మ రాష్ట్రాల నుండి ఆదివాసులు, ఆదివాసీయేతరులు తమ మొక్కలు చెల్లిస్తుంటారు. అయితే జాతరల సందర్భంగా అక్కడ ప్రజాదర్శార్లు నిర్వహించి సమస్యలై వినతిపత్రాలు తీసుకుంటున్న అధికారులు, ప్రజాప్రతినిధులు ఆ సమస్యల పరిష్కారానికి మాత్రం చోరవ తీసుకోవటం లేదు. కొన్ని సమస్యలనైనా పరిష్కరించగలిగితే గిరిజన గ్రామాలు, అభివృద్ధి చెందే అవకాశం ఉంది.

ఆరు కాళ్ళ గుర్తం!

మనిషి అనే వాడు మంచివాడు అవనీ కాకపోనీ తెలివైన వాడు మాత్రం అవును. తెలివైన వాడు అయితేనేం మనిషికి ఉన్నవి రెండు కాళ్ళు. రెండు కాళ్ళు మాత్రమే ఉన్న వాడయితేనేం నాలుక్కాళ్ళ వాటి మీద పెత్తనం చలాయిస్తాడు. ఎందుకంటే మనిషి మరి తెలివైన వాడు కదా!

అనగనగా అదో అడవి. ఇదిగిదిగో ఇదో గుర్తం. దీనికి నాలుగు కాళ్ళు. నడిపించే వాడు పున్నాడు. వీడికి మాత్రం రెండు కాళ్ళు అయితేనేం ఉండాల్సింది తెలివి. అది వీడికి పుంది.

ఈ మనిషి గుర్తం మీద బయలుదేరాడు. ఒకటా రెండా అనేక యోజనాల ప్రయాణం. రాత్రి లేదు పగలూ లేదు గుట్టలేదు మెట్టా లేదు నీరూ లేదు నిప్పు లేదూ. అలాగ గుర్తం పరుగెత్తుతూ ఉండాల్సిందే. దాని మీద మనిషి మైళ్ళకి మైళ్ళు దాటి పోవాల్సిందే.

నాలుక్కాళ్ళ గుర్తాన్ని నాకు రెండు కాళ్ళ మనిషిని మోయడం అవసరమా అనుకుందేమో గుర్తం పరుగులో తేడా వచ్చింది. వేగం తగ్గింది. అడుగులో అడుగు వేస్తూ ఆహామాషిగా నడవసాగింది. తెలివైన మనిషికి ఏమీ అర్ధం కాలేదు. కాసింత దూరం నడిచాక బాట పక్కనే ఓ బాటసారి కనిపించాడు. ఒక తెలివికి మరో తెలివి తోడయితే బాపుంటుంది కదా అనుకున్నాడు.

‘ఓ బాటసారీ!’ అని కేక వేశాడు. బాటసారి బాట మీద నుంచుని ‘ఓయ్!’ అని పలికాడు.

‘మరేం లేదు! నాకర్చం కావడం లేదు! వెళ్ళాల్సిందేమో చాలా దూరం. ఈ గుర్తమేమో మొరాయిస్తున్నది’ అన్నాడు.

‘వెనకాముందూ అన్ని బరువులు మోస్తున్నది. తిండి సరిగ్గా పెట్టావా?’ అన్నాడు బాటసారి గుర్తాన్ని ఎగాదిగా చూస్తాడు.

అయ్యా అడక్కు. ఏదిపెడితే అదికాక ఏదిపడితే అది తిన్నది. చిట్టూ, తోడూ, శనగలూ, ఉలవలూనే కాదు ఎండు గడ్డి పచ్చి గడ్డి నానా గడ్డి తిన్నది. హుశారుగా పరుగెత్తుందని అన్ని పెట్టా అన్నాడు గుర్తం మీద ఉన్నవాడు.

‘అంత ఎక్కు తోక్కుగా ఏదిపడితే అది తిని ఒళ్ళు బరువెక్కి ఉంటుంది అందుకేనేమో కదలడం లేదు. నాలుగు బాదకపోయావా?’ అన్నాడు బాట మీద ఉన్నవాడు.

‘బాదడమా? అదేం కుదరదు. చీమకు కూడా హని తలపెట్టని వాణ్ణి బాబూ. అవు తోకకు మొక్కేవాణ్ణి, కాటేసే పాముకు పాలుపోనే వాణ్ణి’ అన్నాడు గ్రురం నడిపేవాడు.

‘అలాగా’ అంటూ మరోసారి గుర్తాన్ని పరీక్షగా చూసాడు బాటసారి. గుర్తం మీద ఉన్న మూటల మీద రాతలు చదివాడు. ‘ఇవాన్ యోజన’, ‘జన్ధన్ యోజన’ ‘ఉజ్జ్వల్ యోజన’ ‘మాన్ధన్ యోజన’ ‘ఇవేమిటోయ్ ఇన్ని యోజనాల బరువు మోస్తూ ఈ గుర్తం ఎన్ని యోజనాలు పరుగెత్తగలదోయ్’ అన్నాడు.

‘ఇవేం చూశావ్ ఇంకా చాలా ఉన్నాయి. బ్యాంక్లు దివాళీ తీయించిన వాళ్ళ అప్పుల లెక్కలున్నాయి పభీక్ రంగ సంస్థలున్నాయి రకరకాల సభీడీలున్నాయి ఇవ్వన్నీ మోసుకుంటూనే ముందుకు వెళ్ళాలి ‘అచ్చేదిన్’ ‘అత్మనిర్భరత’ సాధించి తీరాలి’ అన్నాడు గుర్తం రౌతు.

‘ఊహా! లాభం లేదు. పక్క చూపులే తప్ప ముందు చూపులేని గుర్తం మీద ఇంత భారం మోపితే వెనక్కి నడుస్తుంది తప్ప ముందుకు పోదు. నా మాట విను. బిరువులన్నీ దించి పారెయ్య. అప్పుల వాళ్ళ లెక్కలు చించి పారెయ్య సంస్థలన్నీ అయినకాడికి అమ్మేసెయ్య. సభీడీల సంగతి మరిచిపో. గుర్తానికి గుగ్గిళ్ళు ఉలవలూ కావాల్సినన్ని పెట్టాలంటే పెట్టోలని నమ్ముకో పన్నులూ సెన్నులూ పెంచెయ్య అయిన కాడికి అప్పులు చేసెయ్య. ఇవ్వాల్సిన వోళ్ళకి మొండి చెయ్య చూపు. లిప్పు అడుగుదామంటే నిన్నే మోయ్యని గుర్తం నన్నేం మోస్తుంది నా మొహం’ అంటూ బాటసారి ముందుకి చూడకుండా వెనక్కి వెళ్చిపోయేడు.

బాటసారి చెప్పింది బాగానే పుంది. అవన్నీ అమలు చేసినా గుర్తం పరుగెత్తుందో లేదో. మాయో మంత్రమో తంత్రమో సాయం వస్తే తప్ప దీన్ని ‘ఉప్ గేర్లో పరుగెత్తించలేం అనుంకుంటూ అలా ముందుకు వెళ్ళిన రైడర్కి చెట్టు కింద ఆరుగు మీద ముక్కు మూసుకుని ఉన్న ఓ బాబా కనిపించేడు. ఆయన చుట్టూ ప్రదక్షిణం చేసి తన గోడు వినిపించాడు. గుర్తానికి మరింత హర్ష పవర్ కావాలని కోరాడు.

బాబా ఓ మంత్రం చదివాడు. గుర్తానికి ముందూ వెనక్కా కాకుండా మధ్యన మరో రెండు కాళ్ళు మొలిపించాడు. ‘నాలుగు కాళ్ళమీద పరుగెత్తలేని గుర్తం ఆరు కాళ్ళ మీద గాలిలో తెలిపోతుంది. ముందు కాళ్ళు ముందుకెళ్కే వెనక్కాళ్ళు ఫాలో అయితయి. మధ్య కాళ్ళు బరువెంతైనా మోసేస్తుయి. సుఖంగా కూచోవడానికి కార్బోరేటు జీనూ కళ్ళోం, గుర్తాన్ని అదిరించి బెదిరించి నడిపించడానికి కార్బోరేటు కొరడా కూడా యిస్తాను. జీతే రపో బేటా’ అంటూ అవిచ్చి ముక్కు కళ్ళూ మూసుకున్నాడు బాబా.

మామూలు గుర్తం కాదిదియప్పడు. ఆరు కాళ్ళ గుర్తం పరుగెత్తడమే కాదు ‘ఎగిరినా ఎగరవచ్చ’ననుకున్నాడు తెలివైన వాడు కొరడా చేతపట్టుకుని.

- చింతపట్ల సుదర్శన్, 9299809212

మనిషి మూలాలను తవ్వితీసిన కవిత్వం

కవి ఊహలకు అడ్డుకట్టవేయగలిగేది కవిత్వం మాత్రమే. కవి వెలుతురును ఆకులలో పట్టగలడు. చీకటిని పచ్చగా హత్తుకోగలడు. కొన ఊపిరితోనే జీవితాన్ని నెఱ్చుకొచ్చేంత సామర్థ్యాన్ని కవికి కవిత్వమిస్తుంది. ఈ కవి చీకటిని ప్రేమిస్తాడు. గాలికి సోలిపోయి రాత్రులల్లో ఇష్టంగా నిదిస్తానంటాడు. దాశరథి గారేమో “ఇరులకన్న అందమెచట కానగరాదు” అంటూ చీకటికి పూర్తిగా పద్మాల రూపంలో వెలుగులడ్డితే శివశంకర్ మాత్రం కవిత్వంతో చీకటలో సుగంధాలను వెతుకుతూ మానవతను కురిపించే నిత్యాన్వేషి. అమృతం కురిసినరాత్రిలో తిలక్ అభ్యుదయాన్ని అనుభూతి వాదాన్ని కనబరిస్తే ఈ కవి చీకటి వైపుకు ఇష్టంగా ఒరుగుతూ భావుకుడిగా, తాత్మికుడిగా కనిపిస్తాడు. కానీ అప్పుడప్పుడు దిక్కులన్నీ దధ్దరిల్లేలా గొంతెత్తాలంటాడు. రాత్రిని ఎవరికి వారుగా వారి వారి కోణాలలో అర్థాలలో వెతుక్కున్న కపులు ఎంతో మంది.

శివశంకర్ స్వగ్రామం నెక్కల్సు. తెలుగు అధ్యాపకుడిగా, ప్రధానాచార్యుడిగా తాడికొండ కళాశాలలో పనిచేశారు. ‘రజనీగంధ’ (2013) ఆయన ఐదవ కవితా సంపుటి. అంతకు ముందు వరుసగా స్థాపిత చలనం (1984), సారాంశం కోసం (1990), ఆకుపచ్చని లోకంలో (1998), ఒక భిడ్డం ఒక పుప్పుం (2004) కవితా సంపుటిలను వెలువరించారు. రజనీగంధ కవితాసంపుటికి గాను ఏరికి కేంద్ర సాహిత్య అకాడమి అవార్డు (2016) లభించింది. ఈ కాలమ్ లో ‘రజనీగంధ’ కవితా సంపుటిలోని కవిత్వపు ఒడ్డున నడుస్తూ వీచే కవిత్వపు గాలులను తనివితీరా ఆస్మాదిద్దాం.

వెంటాడే వాక్యాలు

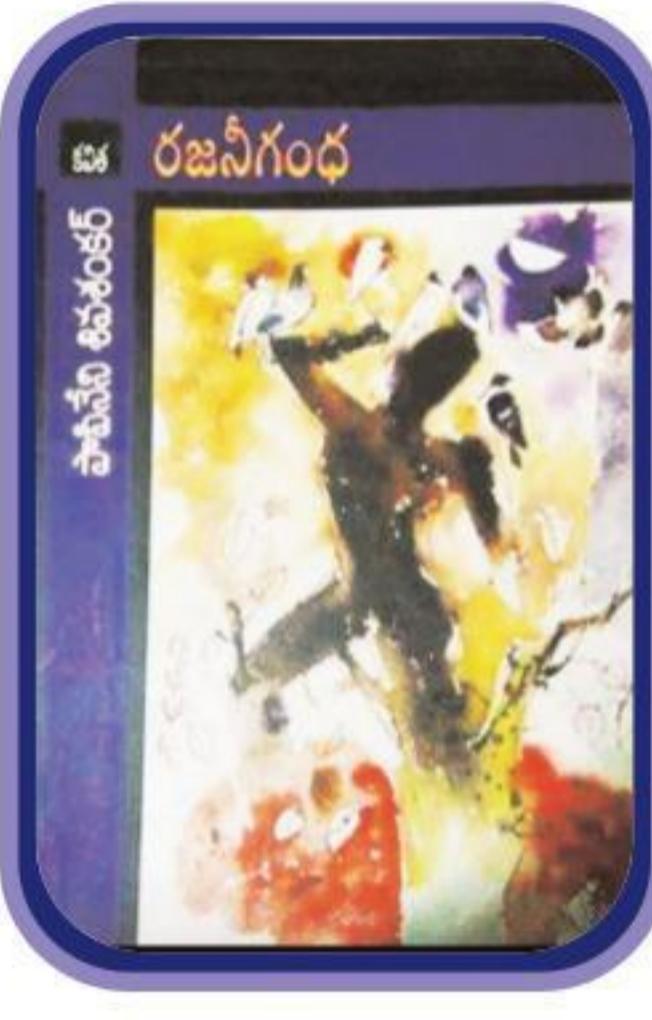
- ‘జీవితమంతా/ నా అసలు పేరేదో తెలుసుకోవటానికే/ తన్నుకు లాడాను/ నిజానికి ఎవరి పేరు వారు గుర్తించటమే/ జీవితం’

(అన్వేషి.. పేజీ..12)

ఈయన కవిత్వంలో వెతుకులాట కనిపిస్తుంది. ఏదో పోగొట్టుకున్నవాడు ఎక్కుడో వెతుక్కుంటాడు. ఈయన మాత్రం తనని తాను, తన స్థానాన్ని, తన లోపలితత్వాన్ని (philosophy), సర్పబాటు చేసుకునే తనలోని మనిషితనాన్ని వెతుక్కుంటాడు. అందుకే ఈ వాక్యాలు అనుంటాడు.

- ‘నిలబడాల్సిన చోట నిలబడాల్సిందే/ లనలసలాడే నల్లరేగడి బురదమీద/ కాలివేళ్ళు గుచ్ఛి నడవాల్సిందే/ చుట్టూ అడవులే అలుముకుంటున్నప్పుడు/ సింహంలా గర్జించాలి’

(గొంతెత్తి.. పేజీ..17)

ఈయన కవితలకు ప్రేరణాశక్తి (motivation) ఉంది. చుట్టూ బాధలను చుట్టూముట్టిన వ్యక్తికి చైతన్యాన్నిచ్చే శక్తి ఉంది. ఎవరైనా బాధలోచ్చినప్పుడు కృంగిపోతారు. కొంతమందికి కొద్ది క్షణల్లో తెలిపోద్ది. కొంతమందిని క్షణక్షణం పట్టి వీడిస్తుంది. బాధను కరిగించేది ఆత్మవిశ్వాసమొక్కటే. అది శివశంకర్ కవిత ‘గొంతెత్తి’లో తొణికిసలాడుతుంది. ఇంకొక కవిత “దీపం ముట్టించు” కూడా గొప్ప ప్రేరణను నింపే కవిత.

- దూరాలు నిజానికి దూరాలు కావు/ రెండు గోళాల్ని ఒక కిరణం కలుపుతుంది/ నింగిని నేలని ఒక వర్షధార కలపటం లేదా/ నువ్వు కాంతిధారో, వర్షాకీరణమో/ కావటమే ప్రధానం

(అఖండం.. పేజీ..19)

ఈయన కవిత్వమంతా మనిషి, మనవసంబంధాల (Human relations) చుట్టూ ఎక్కువ పాశ్చలో తిరుగుతుంది.

మనిషి సాటిమనిషిని ప్రేమించటానికే కష్టపడుతున్న ఈ రోజుల్లో మనిషిని మనిషిగా నిలబెట్టాలనే ఆలోచన ఈయన కవితల్లో కనబడుతుంది. అఖండం, పెంపకం, పిలుపు, మైత్రి, మనిషున్నాక అనే కవితలు వీటికి ఉదాహరణలు.

- ‘చెప్పులు పోయిన క్షణాన నాలాగే మరొకణ్ణి/ చెప్పులు పోయినవాడిగా చేద్దామనుకొన్నాను గాని/ నలుగురూ చెప్పుకొనేట్లు నాలుగు కవితలు/ రాస్తున్నవాణ్ణి/ నా ఉద్రేకానికి సిగ్గుపడ్డాను’

(చెప్పులు మీద.. పేజీ..25)

కవిత్వం చదివితే కొన్ని భావాలు మూటగట్టుకో గలగాలి, కొంత చైతన్యం కలగాలి, కొంత నేర్చుకోవాలి. ప్రక్కాశన గావించ బడాలనుకుంటాం. ఇవి పారకుడికే కాదు కవికి వర్తిస్తాయి. కవిత్వం ద్వారా రాసే కవి తనకు తానుగా మార్పు చెందుతాడు. అంతఃపరీక్షణ చేసుకోగలుగుతాడు. ఆ తర్వాతే తన అనుభవాలను, భావాలను కవితా వాక్యాలుగా మలిచే ప్రయత్నం చేస్తాడు. ఈ కవి రాసిన ఈ వాక్యాలు ఖచ్చితంగా కపులందరికి ఆలోచను రేకెత్తిస్తాయి. శిల్పం, వస్తువుల ఎంపిక, ఘైమిధ్యాన్ని ప్రదర్శించటమెలాగో కవిత్వాన్ని కవిత్వంగా బతికించాలన్న తపన కలిగిన వాళ్ళ ఖచ్చితంగా ఈ పుస్తకం ద్వారా నేర్చుకుంటారు.

“నీ నరకం నీదే/ నీ స్వగ్రం నీదే” అంటూ మనిషి చేసే ప్రతి పనికి కారణం అతనే, పలితం అతనికి, ప్రమాదం అతనికి అంటూ మనిషి మూలాలను, మనిషిగా బతకటానికి అవసరమయ్యే కారకాలను తవ్వి తీసిన కవిత్వానికి వందనాలు తెలియజేస్తారు.

- తండ హరీష్ గౌడ,

8978439551

నెయ్యెలీక

‘వృక్ష రక్షణ రక్షితః’

ఒక రహదారి పక్కన ఓ పెద్ద చెట్టు ఉంది. అది పెద్దపెద్ద కొమ్ములతో భారీగా పెరిగి వచ్చేపోయే బాటసారులకు నీడనిచ్చేది. అక్కడ సేద తీరేవారు సైతం ఆ చెట్టు గురించి గొప్పగా చెప్పుకునేవారు. అది బాటసారుల పొగడ్తలతో తనను తాను గొప్పగా ఊహించుకునేది. అయితే తన పరిసరాల్లో ఎదుగుతున్న చిన్నచిన్న మొక్కలను ఎదగనిచ్చేది కాదు. కారణం అవి పెద్దవైతే... బాటసారులకు నీడనిస్తే తన గురించి గొప్పగా చెప్పుకోరనే భయం. దాంతో భూమి లోపలి నుంచి ఆహారంగా వచ్చే నీటిని చిన్న మొక్కలకు అందకుండా తన వేళ్ళ

నీతి పద్యం

ఇచ్చునదే విద్య, రణమున
జొచ్చునదే మగతనంబు, సుకవీశ్వరులున్
మెచ్చునదే నేర్ప, వాడుకు
వచ్చునదే కీడు సుమ్ము! వసుధను సుమతి!

సహాయంతో అడ్డుకునేది. దీంతో పాపం చిన్న మొక్కలు ఎదుగు బొదుగు లేకుండా నీటి కోసం అల్లాడుతుండేవి. ఎన్నో మార్పు మొక్కలన్నీ ఏకపై మనమంతా ఒకే జాతివారం.. మాక్కుడా నీరు పీల్చుకునే అడ్పష్టం కలిగించమని వేడుకున్నా కనికరం చూపలేదు ఆ పెద్ద చెట్టు. ఒకరోజు కొందరు వ్యక్తులు ట్రాక్టర్ మీద వచ్చారు. వారి చేతుల్లో పెద్దపెద్ద రంపాలు, గొడ్డట్లు ఉన్నాయి. వారంతా చెట్టు కింద కూర్చుని సాయంత్రాని కల్లా చెట్టును నరికి మొక్కలు చేసి ట్రాక్టర్లో వేసుకుని పటుంలోని కప్రలమిల్లులో విక్రయించాలని నిర్ణయించారు. ఈ మాట విన్న భారీ వృక్షానికి ఏడుపు ఆగలేదు. ఎవరితో బాధ పంచకోవాలో అర్థం కాలేదు. వచ్చిన వారంతా చెట్టును రంపాలతో కోసందుకు సిద్ధం అవుతున్నారు. ఇంతలో చెట్టు పరిసరాల్లో భారంగా బతుకులీదుస్తున్న మొక్కలన్నీ కలసికట్టగా వారినుద్దేశించి ఈ పెద్ద చెట్టు తన కోసం బతకటం లేదు. మిమ్మల్ని బతికించేందుకు... మంచి గాలి అందించేందుకు... వర్షాలు బాగా పదేందుకు... పర్యావరణ పరిరక్షణకు బతుకుతుంది. ఈ చెట్టును చంపితే మీ ఆరోగ్యాలు, మీ పిల్లలు ఆరోగ్యాలు ఏమవుతాయో తెలుసా! చెట్టును నరికితే భవిష్యత్తులో వర్షాలు పడవు.. వర్షాలు పడకపోతే పంటలు పండవు. ఆహారం దొరక్కపోతే మనిషి ఎలా బతుకుతాడు? అని ప్రశ్నించాయి. ప్రభుత్వాలు కూడా ‘వృక్ష రక్షణ రక్షితః’ అంటున్నాయి. వాటి అర్థం మీకు తెలుసా..! వృక్షాలను రక్షిస్తే అవి మిమ్మల్ని రక్షిస్తాయి. మీరు చంపేది చెట్టును కాదు.. మిమ్మల్ని మీరే చంపుకుంటున్నారు. చెట్టును కాపాడకపోతే త్వరలో మీ మానవజాతే అంతరిస్తుందని హెచ్చరించాయి. వచ్చిన వారంతా గొడ్డట్లు, రంపాలు కింద పదేసి చెట్టు నరికితే ఇన్ని అనర్థాలు ఉంటాయని ఎవరూ చెప్పలేదు.. మా వేలితో మా కన్ను పొడుచుకుంటామా.. దేవుడిచ్చిన ఈ జన్మను నాశనం చేసుకుంటామా.. మా కశ్చ తెరిపించి జ్ఞానేదయం కలిగించారు. భవిష్యత్తులో ఏ చెట్టునూ నరకమని చెప్పి వచ్చిన దారినే వెళ్లపోయారు. పెద్ద చెట్టు పిల్ల మొక్కలను ఉద్దేశించి నేను మీకు నీరు దక్కుతుండా చేసి చంపాలనుకున్నాను. మీరు మాత్రం వారి భారి నుంచి రక్షించి నాకు ప్రాణభిక్ష పెట్టారు. ఈరోజు నుంచి మనమంతా ఒక్కటే. చక్కగా కలిసుందాం... భూమి లోపల నీటిని సమానంగా తీసుకుందాం... మీరు కూడా మహా వృక్షాలుగా ఎదగాలి.. సకల ప్రాణులను రక్షించాలని దీవించిది.

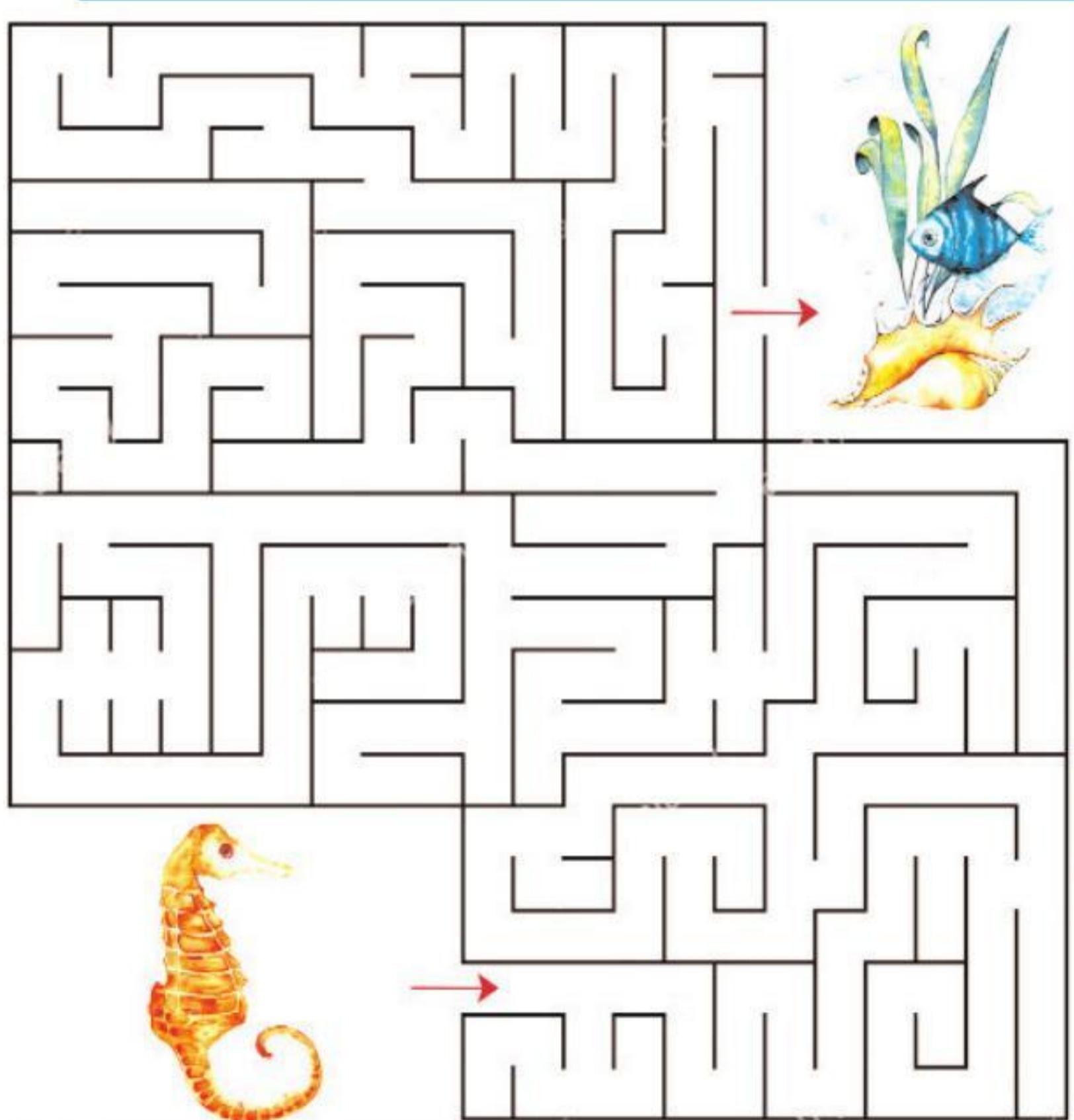
- తమ్మువరపు వెంకట సాయి సుచిత్ర, 9492309100

అర్థం : ఇతరులకు కూడా చెప్పగలిగితేనే అది విద్య అవుతుంది. యుద్ధభూమిలో ప్రవేశించి యుద్ధం చేస్తేనే ధీరత్వం. ఉత్తమ కవులు కూడా పొగడి మెచ్చుకుంటేనే నిజమైన కవిత్వం. పోట్లాటలు తెచ్చే పని చేయటం చాలా ప్రమాదకరం.

తేడాలు పైన కనిపిస్తున్న రెండు బొమ్మలు చూడడానికి ఒకేలా ఉన్నా కాని వాటిలో ఎనిమిది తేడాలు ఉన్నాయి. అవి ఏంటో కనిపెట్టగలరేమో ప్రయత్నించండి చూద్దాం...

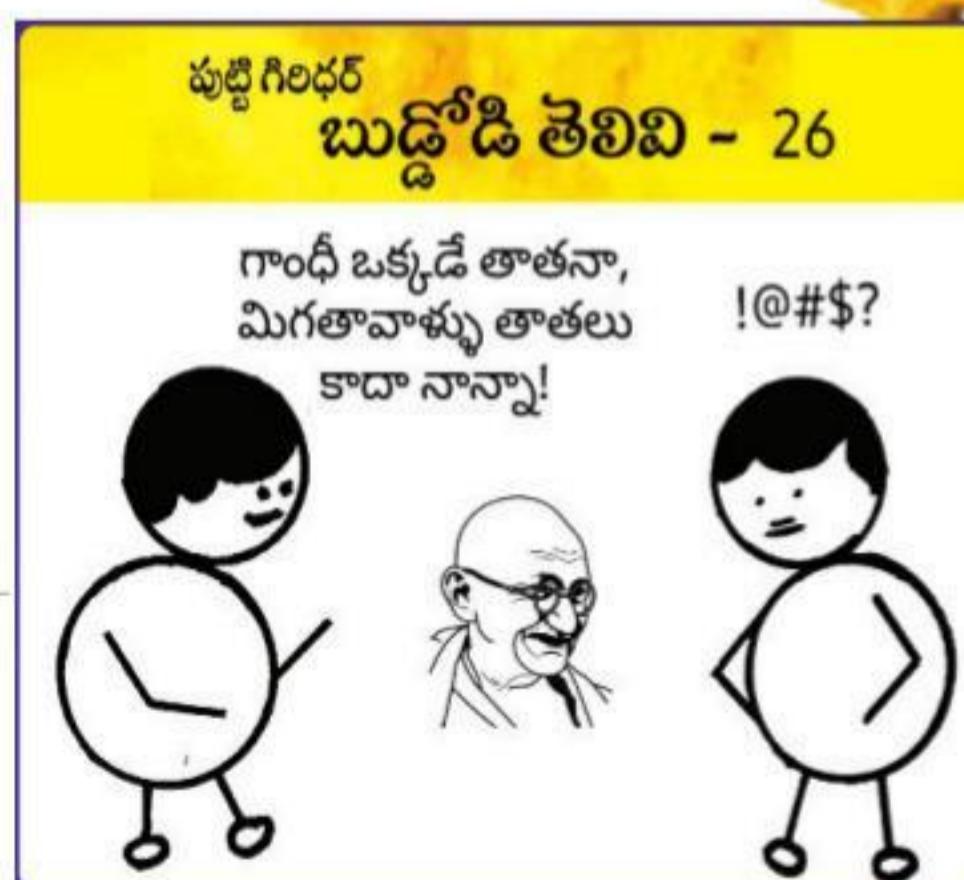
పక్కనున్న బొమ్మలో ఆకారం పూర్తిగా లేకుండా **చుక్కలు కలిపేద్దామా** చుక్కలు, పక్కన ఆంగ్లాక్షరాలున్నాయి. వాటిని కలుపుకుంటూ వేళ్ళే ఏమెన్నుందో పూర్తి ఆకారం వస్తుంది ఓ సారి ట్రై చేయండి...

దారేది? పైన కనిపిస్తున్న బొమ్మలో త్రాక్సోడ్లో చేపల దగ్గరకు వెళ్ళడానికి దారి అర్ధమవ్వక చూస్తుంది. దానికేమైనా హెల్స్ చేయగలరేమో ప్రయత్నించండి...

రంగులేద్దాం..! పైన కనిపిస్తున్న బొమ్మలో గుడ్డుకు మంచి డిజ్యూన్ వేసి ఉండి. దానికి ఏమే రంగులు వేస్తే అందంగా వుంటుందో వేయండి చూద్దాం...

వారం రోజులుగా ఎద తెరపి
 లేకుండా కుండపోత వర్షం కురుస్తుంది.
 చిన్నా చితకా పనులు చేసుకునే
 వారంతా ఇండ్లకే పరిమితమైన పరిస్థితి.
 గిర్జుజీ లాంటి వారికి ఏ రోజుకా రోజు
 సంపాదిస్తేనే ఇల్లు గడవటం
 జరుగుతుంది. ఇండ్లల్లో పాచిపని చేసే
 భార్య, తను అమితంగా ప్రేమించే తల్లి
 గిర్జుజీ కుటుంబ సభ్యులు. వృద్ధాప్య
 జబ్బులతో కుక్కి మంచానికి
 పరిమితమైంది తల్లి. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన
 వంద గజాల స్థలంలో తన తండ్రి
 సుమారు యాభై సంవత్సరాల క్రితం
 కట్టిన రెండు గదుల చొడు మిధైలో
 వారి జీవనం.

- తడకమళ్ళ మురళీధర్, 9848545970

ఆకాశానికి చిల్లు పడిందా అన్నట్లు
 కురుస్తున్న కుండపోత వాన మూలాన వారం
 రోజులుగా గిర్జుజీ రిక్ఖ తొక్కడం మానేశాడు.
 భార్య లచ్చి గర్భవతి కావటంతో నెల రోజుల

చిన్న కథ

బుణాను బంధ రూపేణా

క్రితమే ఇండ్లల్లో పాచి పని మానేసింది. ఇంట్లో ఉన్న దొడ్డు బియ్యం, ఎల్లిపాయ కారం, పచ్చిపులుసుతో మూడు రోజుల పాటు సంసారం గడిచింది. లచ్చి పాచిపని చేసే ఇల్లాలు బియ్యం, పప్పు ఇష్వడంతో మరో రెండు రోజులు అతి కష్టంగా గడిచాయి. మరో రోజు దగ్గర్లో ఉండే ఒక వ్యక్తి మరణిస్తే ఆ ఇంట్లో పని చేసి నందుకు అన్నం పెట్టి కొంత పైకం ఇష్వడంతో ఆ రోజు ఇల్లు గడిచింది. నిండు గర్భిణి అయిన భార్య నెలలోపే ప్రసవించ వచ్చని ప్రభుత్వ అనుపత్రి వైద్యురాలు ఇరవై రోజుల క్రితం చెప్పినట్టే అర్థరాత్రి లచ్చిని పురిటి నొప్పులు బాధ పెట్టుసాగాయి. లచ్చికి తోడుగా వేరే ఆడ మనిషి కూడా లేదు. భార్యను తన రిక్ఖ లోకి నిదానంగా ఎక్కించి తాను పాలిధిన్ కవరు నెత్తికి తగిలించుకొని, వర్షంలో రిక్ఖ తొక్కడం మొదలు పెట్టాడు. రోడ్డంతా వరద నీరు. వర్షం మూలాన కరెంటు పోయి చిమ్మ చీకటి అలుముకుంది. ఒంట్లోని శక్తినంతా ఉపయోగించి రిక్ఖ తొక్కుతున్న గిర్జుజీకి ఓ ప్రక్క రిక్ఖలో భార్య పురిటి నొప్పులతో మెలికలు తిరిగిపోతుండగా ఆందోళన మరో పక్క ఎన్నేళ్ళ నుండో తండ్రి

కావాలనే తన కోరిక త్వరలో నేరవేరబోతోందనే ఆనందం. దారిలో విరిగిన పెద్ద చెట్లు కొమ్మ రోడ్డుకు అడ్డంగా పడి ఉంది. రిక్ఖను ఆపి విరిగిన చెట్లు కొమ్మను తొలగించి తిరిగి తొక్కడం ప్రారంభించాడు. గమ్యం ఎంతో దూరంలో ఉన్నట్లు అనిపించింది. దురదృష్టం అంటే ఎలా ఉంటుంది అని చెప్పటానికి కాబోలు, కొంత దూరం తొక్కగానే రిక్ఖ పైన ఊడి పోయింది. చీకట్లోనే చైన్ బిగించి ఎలాగైతేనేం ప్రభుత్వ ఆసుపత్రికి చేరుకున్నాడు.

భార్యను రిక్ఖలోనే కూర్చోబెట్టి తన లోనకు వెళ్లి డ్యూటీలో ఉన్న హెడ్ నర్జ దగరకు వెళ్లి “అమ్మా, నా భార్య పురిటి నొప్పులతో బాధ పడుతుంటే తీసుకవచ్చాను, డాక్టర్ గారిని పిలిపించండి” అని వేడుకున్నాడు. “కాన్నులు చేసే డాక్టర్ రెండు రోజుల క్రితమే బదిలీ అయింది, ఆ మేడం స్థానంలో వేరెవరిని ప్రభుత్వం వేయలేదు” అంటూ హెడ్ నర్జ చావు కబురు చల్లగా చెప్పటంతో గిర్జుజీ ఒక్కసారిగా హతాపు డయాడు. ఇప్పుడు తనేం చెయ్యాలి. ఉన్న ఒకే ఒక్క ఆసుపత్రిలో వైద్యురాలు లేదు. వేరే ఊరికి లచ్చిని ఇప్పటికిప్పుడు ఈ అర్థరాత్రి తీసుకపోలేని అశక్తతకు తనకు

తానే

నిందించుకున్నాడు. నిశ్శబ్దాన్ని చేదిస్తూ హెడ్ నర్ సింపోనియమ్మ గిర్యాజీకి అభయ హస్తం ఇస్తున్నట్లు చెప్పింది. 'డాక్టరు గారు లేకపోయినా ఫర్మాలేదు, ఈ చీకట్లే నెలలు నిండి కడుపుతో ఉన్న మనిషిని వేరే ఊరికి తీసుకెళ్లటం కష్టం కదా, నీకు అభ్యంతరం లేకపోతే నేను కాన్ను చేయస్తాను' అంది. 'అమ్మా మీరు కాన్ను చేస్తానంటే అంతకంటే ఇంకేం కావాలి, నా భార్యను ఎలాగైనా కాపాడమ్మా' అంటూ సింపోనియమ్మకు వంగి దండం పెట్టాడు. 'నీవు నాకు ఎక్కువ డబ్బులు ఇవ్వాల్సిన అవసరం లేదు, ఓ ఐదు వేలు ఇచ్చుకో ఎటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా కాన్ను చేస్తాను' అంది. డబ్బులిచ్చుకోలేనని ఎలాగైనా తన భార్యను ప్రమాదం నుండి కాపాడాలని గిర్యాజీ వేడుకున్నాడు. 'ఏమయ్యా డబ్బులు గురించి నీ భార్యను పోగొట్టు కుంటావా, ఏదో విధంగా ఏర్పాటు చేసుకో, కాదు కూడదు అంటే వేరెక్కడికైనా తీసుకపో' నిక్కచ్చిగా అంది సింపోనియమ్మ. తన జేబులో చిల్లిగవ్వ లేదు. డబ్బులు ఇవ్వకపోతే సింపోనియమ్మ కాన్ను చేసేటట్లు లేదు. కాన్ను చేయకపోతే తన భార్య పరిస్థితి ఏమిటి. ఎలాగైనా డబ్బు తేవాలి అనుకుంటూ లచ్చిని రిక్కా నుండి దించి నిదానంగా లోపలకు తీసుకవెళ్లి బంచ్ మీద కూర్చోబెట్టి అర్ధగంటలో వస్తానంటూ రిక్కా తొక్కుకుంటూ తన ఇంటి వైపు వెళ్చాడు. తల్లికి వచ్చిన వృద్ధాయ్య పించను తాలూకు మిగిలిన మూడు వేల రూపాయలు స్ఫూర్హలో లేని తల్లి తలగడ కింద నుండి తీసుకుని అమాంతం బయటపడి తిరిగి ఆసుపత్రి చేరుకున్నాడు గిర్యాజి. "నర్సర్మా, ఈ మూడు వేలు ఉంచమ్మా ఇంతకు మించి ఇవ్వలేను" అంటూ బలవంతంగా సింపోనియమ్మ చేతిలో పెట్టాడు. అసంత్యమి తోనే 'నీ భార్యను ఆపరేషన్ ధియేటర్లోకి తీసుకురా' అంటూ ధియేటర్ వైపు చక చక అడుగులు వేసింది.

నల్గా దొబ్బగా ఉండే

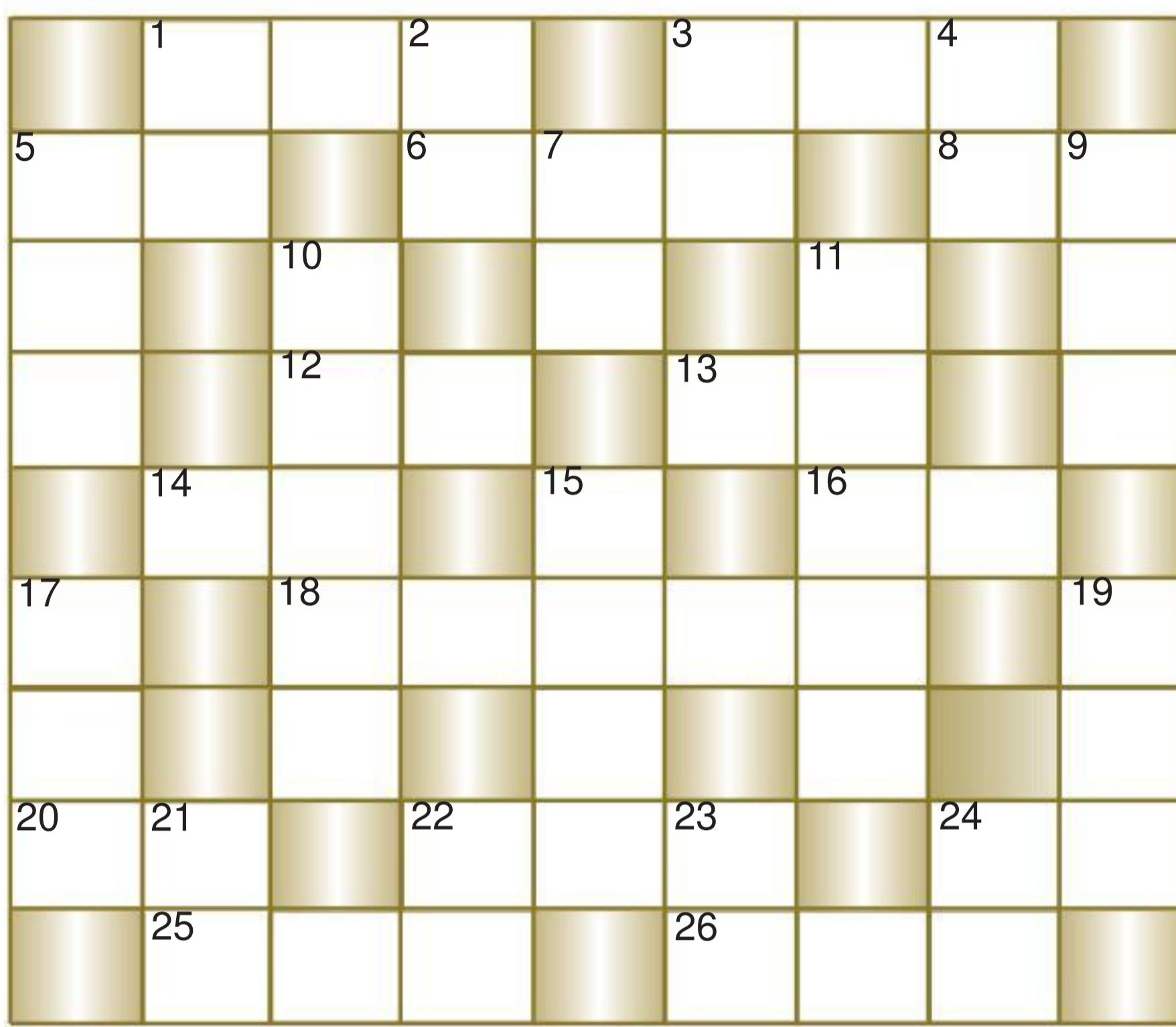
సింపోనియమ్మ చూడడానికి క్రూరంగా కనిపిస్తుంది. మాట తీరు కూడా కర్మశాఖ. వయస్సులో ఉన్నప్పుడు ప్రేమలో పడిందని, పెళ్ళి చేసుకుంటానన్న ఆబ్బాయి మోసం చేశాడని, అప్పటినుండి అవివాహితగానే ఉందని అందరూ అనుకుంటారు. ఆపరేషన్ ధియేటర్లోకి లచ్చిని తీసుకెళ్ళి సింపోనియమ్మ సహాయంతో జేబుల్పై పడుకోబెట్టి తను బయటికి వచ్చాడు. ఓ గంట తర్వాత సింపోనియమ్మ గది తలుపులు తెరుచుకుని బయటికి వచ్చింది. బెంచి మీద కూర్చున్న గిర్యాజీ లేచి నిలబడి ఆతుతగా అడిగాడు.

'అమ్మా మగ బిడ్డా లేక ఆడ బిడ్డా'. సింపోనియమ్మ నుండి కాసేపు ఎటువంటి సమాధానం లేదు. నిదానంగా చెప్పింది 'గిర్యాజీ, నీ భార్య ఆడ పిల్లకు జన్మ నిచ్చింది. తల్లి, బిడ్డ బాగానే ఉన్నారు' అంది. పెళ్ళి అయిన ఆరు సంవత్సరాల తర్వాత లచ్చికి కడుపు వచ్చింది. బతుకు తెరువు కష్టమైనా పుట్టే బిడ్డను బాగా చూసుకోవాలని భార్యాబ్రత్తులు ఎంతో ఆశ పడ్డారు. స్ఫూర్హ రావటానికి ఇంకో రెండు గంటలు పట్టవచ్చని ఆ తర్వాత తీసుక పోవచ్చని సింపోనియమ్మ చెప్పింది. బయటకొచ్చి బెంచి మీద కూర్చున్నాడు. మరో రెండు గంటల తర్వాత స్ఫూర్హలోకి వచ్చినట్టుగా సింపోనియమ్మ చెప్పటంతో లోనకు వెళ్లి బిడ్డను చూసి మురిసిపోయాడు. భార్య లచ్చి మత్తు నుండి బాగానే కోలుకుంది. బిడ్డను ఒడిలోకి తీసుకొని లచ్చి రిక్కాలోకి ఎక్కింది. గండం గట్టెక్కి నందుకు సంతోషిస్తూ గిర్యాజి రిక్కా తొక్కుతూ ఇంటి దారి పట్టాడు. కుండపోతగా కాకున్నను, వర్షం జల్లు పడుతూనే ఉంది. తెల్లవారే సమయం అయింది. లచ్చిని, బిడ్డను నిదానంగా లోనకు తీసుకవెళ్లి నులక మంచం మీద పడుకోబెట్టాడు. ఈ వార్త చెప్పటానికి తల్లి దగ్గరకు వెళ్చాడు. తల్లి ఉలుకు పలుకు ఎటువంటి కదలిక లేకుండా ఉండేసరికి గిర్యాజీకి అనుమానం వచ్చి ముక్కు దగ్గర రెండు వేళ్లు పెట్టి చూశాడు, గుండెకు తన చెవిని ఆనించి చూశాడు. శ్వాస ఆడట్టేదు. గుండె కొట్టుకుంటున్న శబ్దం లేదు. సందేహం లేదు దారిద్ర్యంలో కూడా తను ఆప్యాయంగా చూసుకున్న తల్లి మనవరాలిని చూడకుండానే తుది శ్వాస విడిచింది. కొడుకుగా బాధ్యతతో ఇన్నాట్లు సేవలు చేసినందుకు బదులుగా తన తల్లి మరోసారి సేవ చేసి రుణం తీర్చు కోవటానికి కూతురుగా జన్మించిని భావించిన గిర్యాజి శవాన్ని కాటికి రిక్కాలో తీసుక పోవడానికి తయారయ్యాడు.

❖❖

వదకేళ 290 - సుధామ

ఆధారాలు

అడ్డం

1. విజయం (3)
3. పరాజయం (3)
5. అవరోధం (2)
6. నాలుగు కోసుల దూరం, యోజనం (3)

8. విధానం (2)

12. ఇది తన్నేవాడి తలదన్నే వాడుంటాడని సామెత (2)
13. లక్షల పై సంఖ్యలో ఓ సంగీత దర్శకుడు (2)
14. సమయం (2)
16. త్రాసు (2)

18. మనుచరిత్రలో ప్రథానమైన వాడు (5)

20. హట్టం (2)

22. అన్నం ముద్దలోది (3)

24. కవి భీమన్న గారింటి పేరు (2)

25. భీతి (3)

26. కౌపినం (3)

నిలువు

1. టాగూర్ ఆకృతి దీనితోనే గుర్తింపు (2)
2. కింద నుంచి నిలుపుము (2)
3. నావ (2)
4. హితమైంది ఇలాగ, తెనాలన్నారు (2)
5. ఎన్నికల్లో నిలిచి ఉట్టడిగేవాడు (3)
7. బుద్ధి (2)
9. మంచు (3)
10. విక్రమార్యుడు ఎదుర్కొనేది (5)
11. క్రీయ లేని సానుభూతి (5)
15. ఎన్నికల్లో ఒడిసవారికీ కొందరికి ఇది కూడా దక్కడు (4)
17. గణవ (3)
19. తీపి సరుకు (3)
21. మునుల తపస్సు భంగం చేయవచ్చేది (2)
22. మెకము మధ్యలో పోయింది (2)
23. పెళ్ళిళ్ళకు పెద్దలు ఇప్పటికీ చూసేదిగా వదలని జాడ్యం!; (2)
24. ప్రీ (2)

గమనిక

- ▶ సమీక్షకోసం పుస్తకాలు పంపే రచయితలు, ప్రచురణ కర్తలు దెండు ప్రతులు పంపించాలి.
- ▶ రచయితలే సమీక్షలు రాయించి పంపకూడదు.
- ▶ పుస్తకాల మీద సమీక్షలకు సంబంధించి సంపాదకులదే తుది నిర్ణయం. ఈ అంశంపై ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలకు, ఫోన్‌లో సంప్రదింపులకు తావు లేదు.
- చిరునామా : సోపతి, నవతెలంగాణ, ఆదివారం సంచిక, ప్లాట్ నెం. 21/1, ఎం. పెచ్. భవన్, ఆజమాబాద్, ఇండస్ట్రియల్ ఏరియా, బాగ్లింగంపల్లి, ప్రైదరాబాద్-500020

వదకేళ- 289 జవాబు

	1 ప్రై	2 మ	లే	3 ఖ	4 అం	ద	5 ము
6 ప		త్తె		డ్గం		కె	స్తా
7 ర	వ్వ			8 జ		9 గా	బు
వ		10 శే		11 త	లం	12 పు	
13 శం	ఖ	ము			14 ల	వం	15 గం
		16 ఛి	17 కా	రు		గం	ధ
18 చె	లి		క్రి			19 ణి	ఘ
ఱ		20 రే		21 ధ్వ		22 ఉఁ	లి
23 కు	దు	పు		24 జం	తి	క	లు

వదకేళి పజిల్ని పూర్తి చేసి కరెక్ట్ సమాధానాలు రాసి పంపిన వారి పేర్లు ప్రకటిస్తాం.

ఆక్షర జలాంతం

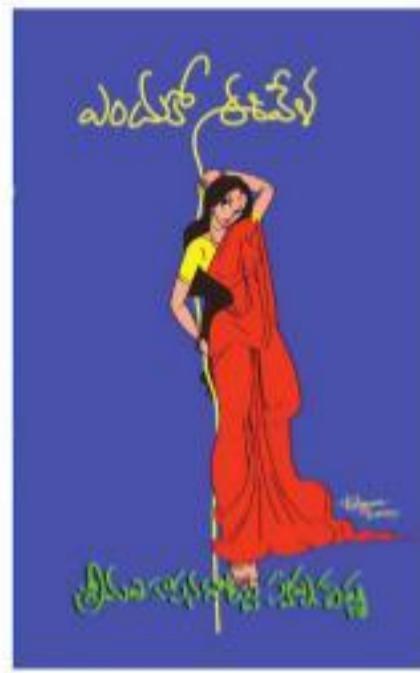
ఆమె మదిలోని భావాలు చుట్టూ జరిగే నీమీక్కలు సంపుటనలతో పుట్టుకొచ్చి అనుభూతులకు ఆజ్యం పోస్తాయి... ఓపలేని వేదనా వెతలను ఒడుపుగా బయటపెట్టి ఉదార్పు జోలలు పాడుతాయి... మస్తిష్క మేరు పర్వతం నుండి ఉద్ధవించి పాలకడలై పరుగులిడుతూ ఆమృతపు భావ అలలకు అలపాలమపుతాయి. ఆమె కలమే హలమై సేద్యం చేయగా శ్వేత పొలంపై కవితలపంట పండిస్తున్నాయి...

అంతర్వ్యాధనమునే పెట్టుబడిగా పెట్టి నైతిక విలువలు గల పైరు దిగుబడికి కవనమే అస్త్రంగా కీచక క్రిములను చీల్చి చెండాడుతున్నాయి...

ఆమె ఎవరోకాదు వర్ధమాన కవయిత్రి శ్రీమతి కాసనగొట్టు స్వప్నకృష్ణ.. “ఎందుకో ఈవేళ” అంటూ ఎన్నో కవితలతో చక్కని సంపుటాన్ని వెలువరించి సాహాతీ క్షేత్రంలో తనకంటూ చక్కని స్థానాన్ని సంపాదించుకొని కవితలపంట పండిస్తుంది.. తన కవితా సంపుటిలోని మచ్చుకి కొన్ని కవితలను మీకు రుచిచూపించాలనే నా ఈ చిన్ని ప్రయత్నం.. తన “జ్ఞాపకాల పుటలు” అనే కవితలో కవయిత్రి జ్ఞాపకాలను ఎంత కవితాత్మకంగా గుప్పించిందో చూడండి..

‘బంటరితసపు నెచ్చెలితో సహచర్యం చేసిన వేళ... మానసపుత్రికలై మనోగతం నుండి పరుగున వచ్చి పంచనచేరతాయి...

తేలేత పరుగుల బాల్యపు తీయని గురుతులు.. యొదను నిలవనీయని యవ్వనపు చిందులు... మేటవేసిన అనుభవాల కుపులన్నీ విజ్యంభించిన ఇసుకతుఫానై వీచి తనవంతా ముంచుతాయి... ఉరుకులమయమై ఉసూరుమంటున్న ప్రాణానికి ఉపశమన గుళికలై జీవామృతం పోస్తాయి...’ అంటూ చిక్కని భావామృతాన్ని వెడజల్లింది... ఇంకా ‘ఏకాకి జీవితం’ అనే కవితలో ‘అవును నేను ఏకాకినే.. చుట్టూ సంద్రమలై జనమన్నా ఆదరణ బిందువులకు నోచని ఏకాకిని... స్నేహముసుగులో దాగిన స్వార్థంతో అంధకారం అలుముకున్న బంటరిపక్కిని...’ అంటూ

చివరలో ‘కవనమే స్నేహమై సాగగా

గోడు వెల్లబోసుకుంటూ

అక్కున చేర్చుకునే ఆలింగంనంకై

ఆశావహ దృక్కథంతో జీవిస్తున్న ఏకాకిని...’

అంటూ ముగింపువలికిన స్వచ్ఛమైన మనసున్న

ఆశాజీవి స్వప్నకృష్ణ గారు... ఇలా చూసుకుంటూ పోతే ప్రతికవిత ఓ కలికితురాయే ఎంతో ఆర్థత నిండిన భావ

కవితలేకాక సమాజపు కుశ్చను తన కలంతో కడగాలనే

అభ్యదయ భావజాలమున్న కవయిత్రి. తన పుస్తక సంపుటికి

పెట్టిన ‘ఎందుకో ఈవేళ’ అనే శీర్షికతో కూడిన కవితను ఎంత అధ్యాతంగా ఆవిష్కరించిందంటే...

‘మనసెందుకో

జామురాతిరి జాబిలమ్మ ఒడిలో

నేదతీరిన తారకలా

తన ఉనికిని చాటుకుంటూ ఉరకలేస్తున్నదీ

వేళ...

తనువెందుకో

తామరాకుపై జలముత్యంలా

దుఃఖపు ధూళిని జారవిడుస్తున్నదీ వేళ...

ఉల్లమెందుకో మరుమలై

మధుర పరిమళాల విందులలో విహరిస్తున్నదీ వేళ...

కనులెందుకో కాకరవత్తులై

మిరుమిట్ల చిలకరింతలతో ప్రకాశిస్తున్నదీ వేళ...

గతస్మాతుల కవ్వంతలు జ్ఞాపికి వచ్చి

పదుగురిలో అభినయాల ఆయువు

పోసుకున్నందుకేమా...

వందలో పొందికగా తిష్ఠమేయక

ప్రత్యేకతల సుగంధంతో తేలుతూ

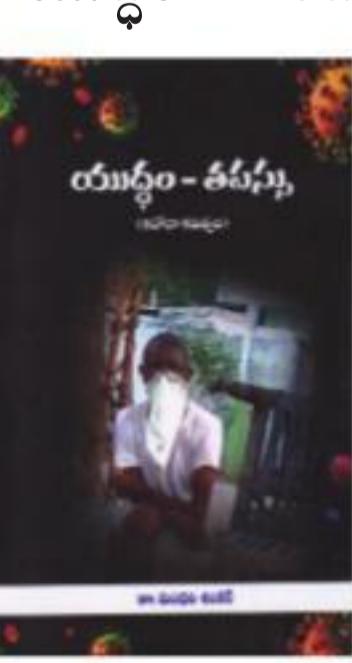
అస్థిత్వపు రాస్తాను సృష్టించుకున్నందుకేమా...

అంటుంది స్వప్నకృష్ణ గారు... నిజమే మరి వందలో పొందికగా తిష్ఠమేయకుండా తనకంటూ ఓ ప్రత్యేకతను సృష్టించుకొని ఎల్లారెగుని కీర్తిస్తుమాలను పూయించి కవిత్వ పిపాసకుల మదిని తన కవనపరిమళాలతో నింపాలని ఆశిస్తూ.. మరెన్నో కవితా సంపుటాలు తనకలం నుండి జాలువారాలని మనసుఫ్ఫ్రిగా ఆకాంక్షించుతున్నాను.

(ఎందుకో ఈవేళ (కవితా సంపుటి), వెల: రూ. 100/-, సెల్ : 7780493575)

- వకుళ వాసు

యుధం - తపస్సు (కరోనా కవిత్వం), రచయిత : డా॥

మధుని శంకర్, పేజీలు : 58, వెల : రూ.

100/-, ప్రతులకు : డా॥ మధుని శంకర్, ఇ.నె.ఎ. 35 - 2 - 212, రామయు కాలనీ, గోపాలపురం, హన్సుకొండ, వరంగల్ అర్పున్ - 506009, సెల్ : 8374354873

అందుకున్నాం

అలలు (కవి తలపోతలు), రచయిత : డా॥

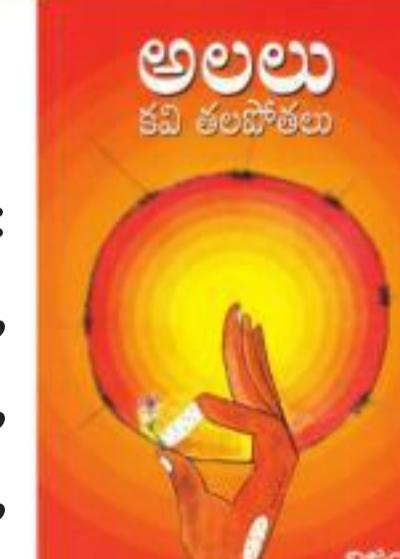
నిజం, పేజీలు : 192, వెల : 125/-,

ప్రతులకు : నిజం ప్రమరణలు, ఎ-26,

జర్నలిష్ట్ కాలనీ, జూబిలీల్స్,

బైదరాబాద్ - 33, సెల్ :

9848351806; అన్ని ప్రముఖ పుస్తక దుకాణాలలో..

లీడ్ టు రీడ్

బక్కె పుల్లా పేర్చి నేను కట్టిన గూడు ఇది,
గూడు అనడం కన్నా నా గుండె అంటే బాగుంటుందేమో!

గుడ్లను మింగేయడానికి నిత్యం ఎదురుచూసే విషణువుల మధ్య,
కొన్ని పట్టలైనా రెక్కలు కట్టుకొని ఎగరకపోతాయా అనే ఆశ!
ఏ హోటల్ దగ్గరో పేపర్ కోసం ఎదురుచూసే జో
పిలగాడెవడైనా ఇక్కడ చదువుకొని పైకి
ఎదగకపోతాడా అనే కోరిక!
ఆంగ్ల పదాలకు అర్థం తెలియక నానాయాతన పడే వాళ్లకు,
నాలుగు ముక్కలు నేర్చి ఆత్మవిశ్వాసం పెంపాందించాలనే ఆశయం!

ఇది ఉత్త పుస్తకశాల కాదు
ఇది ఒక ఆయుధశాల!
ఇక్కడ జీవితాన్ని నిబ్బరంగా ఎదుర్కొనే
యోధులు తయారు చేయబడతారు!
ఇది ఓ ప్రయోగాలయం
పిల్లల ప్రతిభను వెన్నుతట్టే వేదిక!

ఇక్కడ అంబేధ్యర్ ఆశయాలను,
భగవ్త సింగ్ విష్వవ స్కూల్‌ని అందిపుచ్చుకోవచ్చు!
కలాంతో కరచాలనం చేయవచ్చు!

పూలేలు నడిచిన ముళ్ల దారిని,
ఎందరో స్వాతంత్ర వీరుల త్యాగాల గాఢలను
అధ్యయనం చేయవచ్చు!

మానవ హక్కుల కోసం గర్జించిన మార్ఖిన్ లూథర్ కింగ్ మాటలు
మార్ఖిన్‌గుతాయి ఈ గదుల మధ్య!
విభజించడమే తప్ప కలిపి ఉంచడం తెలియని
దేశాధినేతలు ఉన్నచోట అభిహం లింకన్ అనే
ఒక మహానీయుడున్నాడని గ్రహించవచ్చు!
ఏ దేశం కూడా భానిసత్వంలో మగ్గకూడదని పోరాడిన నిత్య
చైతన్యం చేగువేరాతో చెయ్య కలపవచ్చు!

రఘీంద్రుని గీతాంజలి,
తీతీ మహాప్రస్థానం,
కాళోజి నా గౌడవలను చదివి
నీదైన గొడవను ప్రపంచానికి వినిపించవచ్చు!

టాల్ స్టోర్ హాయ్ అంటాడు,
గోర్కు అమ్మ స్కూల్‌నిస్తుంది
పేక్కియర్ పాత్రలు నీకు తెలియకుండానే
నాటకాన్ని రక్కి కట్టిస్తాయి.

ఒక యోగి ఆత్మకథ ఉంటుంది.
అనురుదూ ఉంటాడు ఇక్కడ.
అజ్ఞానమనే చొరస్తాలో ఉన్న నిన్ను నీదైన ఒక దారి వైపు
మళ్ళిస్తుంది గ్రంథాలయం!

రాబర్డ్ ప్రాస్ట్ కర్తృవ్యాపోద miles to go before I sleep,
మన పేరు దేవుడి పుస్తకంలో లిఫీంచబడాలన్న
లే హంట్ Abou Ben Adhem ఆదర్శం,
ధోరో వాలైన్ గోలైన్ అని ఆర్థమవుతాయి.

దేహాల మీద మోహాలు,
దేశాల మధ్య ద్వేషాలు అరికట్టే క్రమంలో
ఏ తత్త్వవేత్తో, శాస్త్రవేత్తో నిన్ను తట్టిలేపకపోడు!

ఇక్కడ సగటు మనిషి కథలు చదవచ్చు
అంతరిక్ష రహస్యాల్ని ఛేదించవచ్చు!

ఈ అక్కరాలు ఆటలాడించగలవు, ఓలలాడించగలవు
నవ్వించగలవు, ఏడిపించగలవు!
మనుషుల మధ్య నగ్గంగా నడిచే దమ్మును ఇవ్వగలవు!

ఇక్కడ తలదించితే
జీవితమంతా తలెత్తుకోవచ్చు!

డబ్బు చుట్టూ తిరుగుతున్న కుక్కతోక
సమాజానికి జ్ఞాన బోధ చేసే పిల్లలు,
ముసుగులు తీసివేసి మనిషిని మనిషిగా
unconditional గా ప్రేమించే హృదయాలు,
చెట్టు, పుట్టు ప్రతిదీ
మన తోబుట్టువు అనే ఆలోచనలు కావాలిప్పుడు!

జ్ఞానాన్ని మించిన ఆనందం
ప్రమను మించిన సంతోషం
సేవను మించిన సంతృప్తి లేవని తెలుసుకోగలగాలి!

కూలి పని చేసే కొమురయ్య కొడుకు కలెక్టర్ కావాలన్న
సపాయమ్మ బీడ్డ డాక్టర్ కావాలన్న
సాలుక లేని నారాయణ పిల్లలు అన్యాయంపై ప్రశ్నించాలన్న
ఈ అక్కరాలే దిక్కు...
జ్ఞానసముపాద్మనే ద్వేయమవ్వాలి!

బువ్వ కోసమయినా, ఇంత భూమి కోసమయినా
పేదరికంపై యుద్ధం చేయాల్సిందే!
ఈ యుద్ధానికి చదువే ఆయుధం!

రండి, పిల్లల చేతుల్లో అక్కరాలను నాటుదాం,
అవే రేపు మహావృక్షాలై వారిని కాపాడతాయి!

పల్లె పల్లెకు వీధి వీధికి ఓ గ్రంథాలయం
మనందరి నినాదం కావాలి!

అక్కరాలు వర్ధిల్లాలి, గ్రంథాలయాలు వర్ధిల్లాలి!

- కాసుల రవికుమార్

(నర్సంపేటలో పేద పిల్లల కోసం సాంతంగా లీడ్
గ్రంథాలయాన్ని ఏర్పాటు చేసిన సందర్భంలో పుస్తకాల
గొప్పతనాన్ని తెలియజేస్తా...)

ఎవుళకు వోర్తిస్తే ఆళ్ళకి..

ఎవుళకు వోర్తిస్తే ఆళ్ళకి..
ఏందన్న నీఅస్తి పాస్థులా.. నీకాడై పడుంటను
జెరింత నాకుసత వోర్తించేటట్లు సూడు..
ఎహా.. మనకి ఆస్థలెక్కడుషై బై అన్ని పాస్థులేగద..
పాస్థులంటే ఏందన్న..
అప్పులురా..
అప్పులా.. గసుంటప్పుడు నాకు వోర్తిచ్చిద్దన్నే..
అదేందిబై గట్టంటవ్ జాతి సంపదలో వాటా
ఇయ్యకున్న జాతీయ అప్పుల్ని బరితున్నమా లేదా..
అవ్.. చెల్లితున్నం గదా పన్నుల రూపంలో ..
మళ్ళ గట్టితె నన్ను సుత గట్టే అనుకోరాది..
సాల్లే తియ్ నువ్వు నీ పరాప్యుం గానీ అసలు
కతేందో గదిజెప్పు..
ఏం కతరా..
అదే అన్న ఎవుళకు వోర్తిస్తే ఆళ్ళకి అన్వ గా..
అంటే అర్ధమేంది..
అర్ధమున్నదిరా.. దీపానికి వోర్తిస్తే ఏమైతది..
ఎలుగిత్తది అన్న..
అచ్చరానికి ఒత్తితే ఏమైతదిరా

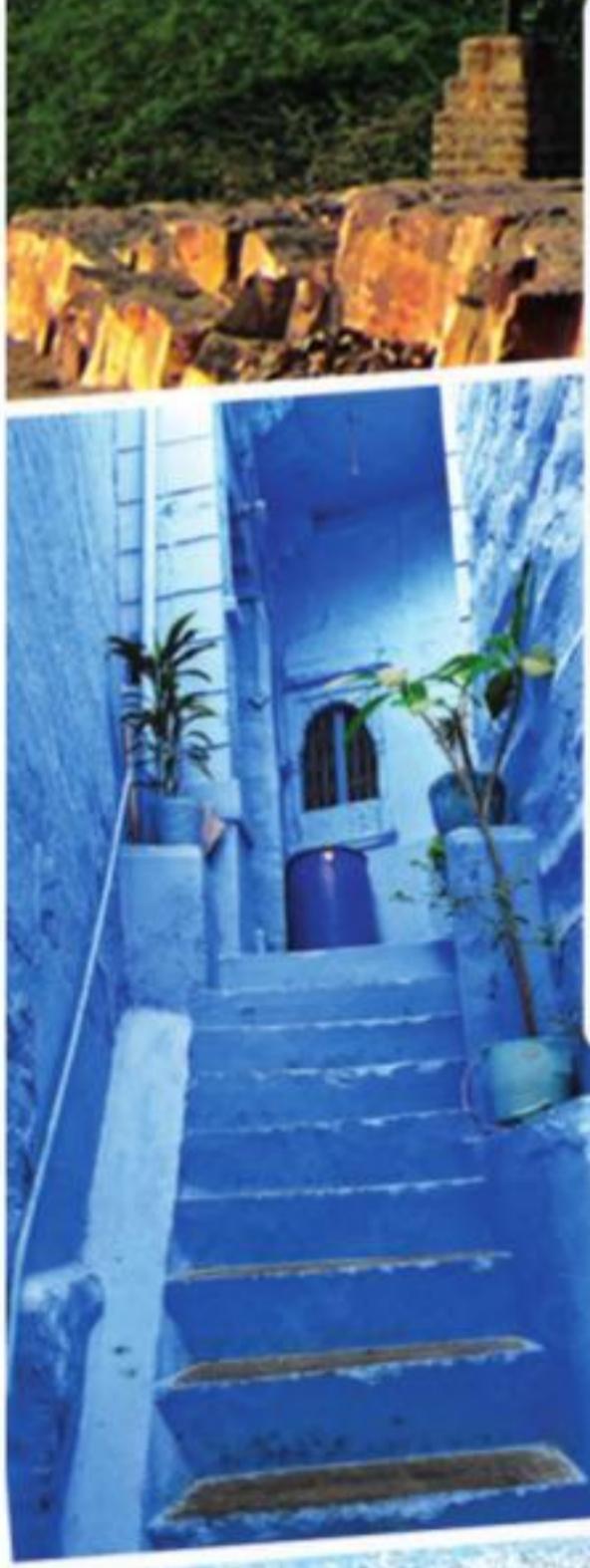
ఖంగున మోగుతదే...
ఆ.. గట్లనే.. దీని కవిత్వర్థం గూడ..
ఇంతకీ ఎపుళ్ళే వాళ్ళు..
ఎపుళ్ళుశ్శు..
గదేనే గా కవి అర్థంలోని వాళ్ళు..
ఎపుళ్ళేనాకావొచ్చు..
అంటే..
నువ్వు, నేనో గూడాగావొచ్చు..
అదెట్లు ఆయనె
ముక్కాముకంగూడతెలవదినాకు...
అయితేంది..
అప్పుడాయెనెట్లు జెపుతడు నాకు..
నేనేమెరకాయినెకి..
అంటే.. మత్తొదలాల్పినోళ్లు, నిద్రలేవాల్పినోళ్లు,
పిడికిలి బిగించాల్పినోళ్లు, పోరాడాల్పినోళ్లు, తప్పులు,
పొరపాట్లు చేసేటోళ్లు, ఆట్లు సరిదిద్దుకోవాల్పినోళ్లు,
దొంగలో దొరలో ఎపుళ్ళు...
వామ్మా గిన్ని నోళ్లు..
హో.. దేశం జనాభా ఏం తక్కువోళ్లు.. ఇగో గింత
మందిల నువ్వునేనూ యాడ్చే ఉండే ఉంటం..
గీ పుస్తకం కొట్టొచ్చినట్లుంది.. అట్ట సుత
అందంగనే ఉన్నదిగానీ, టైటిల్ నాకర్థం గాలే ఆయనె
కవిత్తం గూడ అంతేనంటగదా... అయినా సీకప్పె
రాయేశినట్లు, పిట్టలగుంపుమీదికి బాణమిడిసినట్లున్నది..
అయినెలక్కుమెవళ్లో ఆయనకే ఎర్కులేదా..
అర్థం గాలేదా..
హో అర్థం గాలే..
అందికే ఆయనన్నడు..
ఏమని..
అర్థం జేసుకోపోవుదే ఉంటది.. అర్థంగాక పోవుడుండది
అని..
అర్థమైంది...
నాగూడ అర్థమయ్యంది..
ఏంది
నీకేం అర్థమయిందో నని..
బౌటనేలికింద ఏర్పన్నయ్, మడిమ పైన్నేమొ శెట్లు
మొలినయ్.. బౌక్కుమీద గీ అడుగెవళిదన్న.. వలన
కూలోళ్లదా, రైతులదా...
ఏమోరా పోయి
ఇమర్చుకుడ్నడుగు.. గా
అడుగెవళికి వర్తితదో..

- కంచర్ల శ్రీనివాస్

9346611455

ఆద్యతమైన కట్టడం బూలింగీ

భారతదేశంలో సందర్భంచగల ఉత్తమ ప్రదేశాలలో రాజస్థాన్ ఒకటి. రాజస్థాన్ అనగానే గుర్తొచ్చేది ధార్ ఎడాల, ఆరావళి పర్వతాలు. వీటితో పాటు ఎన్నో చాలిత్రక విశేషాలు ఉన్న కోటలు. అటువంటి కోటల్లో ఒకటైన మెహరాంగర్ కోట ఉన్న నగరమే జోధ్పుర్. ఈ కోట విషయానికి వస్తే ని చలిత విషయానికి వస్తే జోధ్పుర్ను 15వ శతాబ్దిలో రావు జోధ్సాధించాడు. అంతేకాదు ఈ కోట రాజస్థాన్లోని కోటలన్నింటిలోనూ పెద్దది. అలాగే జోధ్పుర్ రాణ్ణోర్ రాజపుత్రుల పాలనలో 1947 వరకు మేవార్ రాజ్యానికి రాజధానిగా ఉంది. జోధ్పుర్ ప్రాంతం చాలిత్రకంగా నుసంపన్నమైనది. ఈ కోటలోని ఇండ్రస్నీ సీలిరంగు కలిపిన వైట్ వాష్ వేయడం పలన ఈ నగరానికి బూలింగీ అనే పేరు వచ్చింది. జల్లలో ఉన్నైడ్ భవన్ ప్యాలెస్ వంటి పర్మాటక ఆకర్షణలు ఉన్నాయి. అంతేకాదు ఈ సిటీ ధార్ ఎడాలకి ప్రవేశ ద్వారం...

